

accent

Fest FÖR ALLA?

Allt färre helnyktra miljöer

SVERIGE-
RESAN:
VI BESÖKER
FAGERSTA!

ÅRSMÖTESTIDER

Accent besöker fyra distrikt

CAMERONS ALKOHOLSTRID

England tar krafttag mot supandet

Kommer Accent för sällan?

Lugn, vi publicerar nyheter på
webben varje dag.

www.accentmagasin.se

14

Fest för alla? De senaste 20 åren har alkoholen tagit sig in i allt fler miljöer och sammanhang. Var finns plats för den som vill slippa?

20

England. David Camerons regering tar krafttag mot superiet – trots att vissa menar att han kan förlora nästa val på det. Minimipriser och hårdare regler för alkoholreklam är ett par av insatserna.

26

Årsmötestider. Den senaste månaden har det arrangerats distriktsårsmöten runt om i landet. Accent har besökt några av dem.

24

Intervju. Jan Bylund är komiker och programledare för Bingolotto. Han är dessutom nykterist. "Den bästa publiken är helnykter", säger han.

30

Narkotika. Metamfetamin har blivit allt vanligare i USA. Följ med på en reportageresa i spåren av det som kallas redneck cocaine.

Svensk alkoholreklam på tv granskas | 6

IOGT-NTO:s anmälan mot företag som sänder alkoholreklam i tv förs nu vidare av Granskningsnämnden till brittiska Ofcom. Resultatet kan bli att reklamen stoppas.

Galna män ökar drickandet | 7

Tv-serien *Mad Men* har gjort succé världen över. Nu har Skottlands whiskeyexport ökat med 25 procent – något som sätts i samband med de whiskeydrickande reklammännen i serien.

HD tycker inte att ecstasy är lika farligt längre | 9

I somras sänkte hovrätten straffet för en man som hjälpt en kompis att distribuera narkotika via internet. Högsta domstolen fastslår att Hovrättens bedömning var riktig.

Medlemmen och rörelsen | 4

LEDARE Den förra kongressen beslutade tillsätta en framtidsgrupp. Uppdraget är både intressant och viktigt: Hur ska morgondagens folkrörelse se ut för att ta tillvara medlemmarnas engagemang?

Om molekylens makt | 46

FÖRBUNDSORDFÖRANDE "Det är fascinerande att en liten molekyl kan påverka oss så mycket" skriver Anna Carlstedt.

+ Kultur | 42

+ Månadens medlem | 44

+ Korsord | 50

OMSLAGSBILD
Moa Karlberg

FOTO: MATHIAS LÖVSTRÖM
FOTO: THOMAS CARLIGREN / SCANPIX

Chefredaktören.

Pierre Andersson

Medlemmen och organisationen

Engagemang på nytt sätt?

När du läser det här har IOGT-NTO:s framtidsgrupp precis arrangerat sitt Framtidsforum i Nacka strax utanför Stockholm. I skrivande stund ligger det i framtiden, men jag är övertygad om att det blir en högtintressant dag.

Frågorna som ska diskuteras är viktiga. Och på sätt och vis också utmanande. Kärnfrågan är ungefär den här: Vilken relation har medlemmarna till organisationen idag? I morgon? Vad gör medlemskapet meningsfullt, och hur ska IOGT-NTO bäst organisera sig? Och på vilka sätt skiljer det sig från i går?

Vi vet att det ideella engagemanget i Sverige är fortsatt väldigt högt, men vi vet också att det blir allt tuffare att rekrytera människor till förtroendeuppdrag. Den paradoxen är intressant – frågan är vad IOGT-NTO kan göra för att kanalisera människors engagemang utanför de formella strukturerna? Och behöver vi verkligen ha så många styrelser som vi har idag?

Vanans makt är stor och det är svårt att ifrågasätta mönster och strukturer man levat länge i. Men att ständigt försöka göra just det är en överlevnadsfråga. Själv tror jag på folkrörelsen och föreningen som organiseringsform – men tveklöst är det så att den behöver anpassas till den tid vi lever i.

Opinion.

SKRIV TILL OSS på accent@iogt.se
eller Box 12825, 112 97 Stockholm

Ensamt som nykterist

■ Jag har slutat dricka alkohol. Ett beslut som på grund av olika omständigheter var väldigt lätt att ta. Att upprätthålla nykterheten är tuffare. Alkoholnormen i samhället gör att man blir erbjuden, eller utsatt för påtryckningar vart man än vänder sig. Jag har blivit erbjuden alkohol på arbetet, inom föreningslivet och på i stort sätt alla sociala sammankomster. Det har varit tufft att hitta ett sammanhang där vi (min fru är också nykterist) passar in, eller ännu värre, är accepterade.

Det värsta är dock att mina vänner och min familj har vänt mig ryggen. I början

funderade jag på om det kunde vara en tillfällighet att ett antal vänner slutade höra av sig. Att det var en tillfällighet att de alltid var uppbokade när jag undrade om vi skulle träffas. Att min familj bara hade glömt bort att fråga oss när alla syskon och min mamma åkte upp till Dalarna över påskhelgen.

Efter sex år inser jag naturligtvis att det inte är en tillfällighet. Vår nykterhet provocerar och är obehaglig för en omgivning som är uppväxt i alkoholnormen. Att byta vänner ska väl gå bra, men att byta familj blir helt klart lite tuffare.

PETER

Svårt engagera till styrelser

■ Tack för en bra tidning. Det är ju bra om det är en myt att engagemanget minskar, men enligt mina erfarenheter sjunker medlemsantalet i föreningar, ungdomar vill inte engagera sig och det är väldigt svårt att få nya styrelsemedlemmar. Ordföranden känner sig tvungen att sitta kvar annars kan inte föreningen fortsätta m.m.

Trevligt att tidningen belyser kända människor mot alkohol, även om det är forna missbrukare som gör mest stor sak av det.

F.ERIKSSON, LYSEKIL

P.S

Hade gärna sett att NTO slopas. Nationaltemplare får en att tänka på nationalism, av den dåliga sorten.

Redaktionen. Det är vi som gör Accent.

accent

Accent ges ut av IOGT-NTO.

Pressläggning detta nummer: 26 april
Nästa nummer kommer: 8 maj

Pierre Andersson

Chefredaktör och ansvarig utgivare
08-672 60 51, pierre.andersson@iogt.se

Maria Zaitzewska Rundgren

Featureredaktör, reporter
08-672 60 56, maria.zaitzewska@iogt.se

Eva Ekeröth

Nyhetsreporter
08-672 60 54, eva.ekeroth@iogt.se

Tobias Berving & Fredrik Olsson

ETC Kommunikation
Layout

Bildbehandling Ola Falk **Korrekturläsning** Gunborg Mellegård **Medverkande detta nummer** Moa Karlberg, Anna Simonsson, Annika Larsson, Linn Heiel-Ekeborg, Anders Perstrand. **Adress** Accent, Box 12825, 112 97 Stockholm **Telefon** 08-672 60 50 **Fax** 08-672 60 01 **E-post** accent@iogt.se **Webbplats** www.accentmagasin.se **IOGT-NTO:s förbundskansli** Tel: 08-672 60 00, Besöksadress: Gammelgårdsvägen 38, Stora Essingen, Stockholm, www.iogt.se **Prenumeration (225 kr/år)** och **adressändring** 08-672 60 38, prenumeration@iogt.se, fax: 08-672 60 01 **Annonsbokning** Display Umeå, Gunilla Johansson, 090-71 15 04, gunilla.johansson@display-umea.se **Tryck** V-TAB, Vimmerby **Obeställt material** Tidningen svarar inte för insända, obeställda texter och bilder samt förbehåller sig rätten att redigera insänt material. **Lagring** Allt material i tidningen Accent lagras och kan publiceras elektroniskt. Icke anställda måste meddela eventuellt förbehåll mot sådan lagring och publicering. I princip publiceras inget material med sådant förbehåll. **Taltidning** Accent finns även som gratis taltidning. **TS-kontrollerad upplaga 2010** 32 000 ex **ISSN** 0345-0406. Medlem i Sveriges Tidskrifter.

I höst är det dags att söka bidrag för Vit Jul-aktiviteter!

Mellan den 3 september och den 4 november 2012 har föreningar, kretsar och distrikt möjlighet att söka aktivitetsbidrag för Vit Jul 2012.

Lite längre fram i vår kommer ett föreningsutskick med riktlinjer och information om hur ni ansöker. Kring den 16 november meddelas dem som beviljats aktivitetsbidrag.

Kampanjperioden 2012 pågår mellan den 13 december och den 6 januari 2013.

Alla barn har rätt till en vit jul
www.vitjul.se

**Läger- eller kursgård?
Camping eller vandrarhem?**

**Vi har prisvärt boende i alkoholfri miljö
Besök Kristna gårdar och hotell**

kgh.nu

Hemtjänsten måste köpa ut sprit

ALKOHOL Ett ärende med en man som är alkoholberoende sedan 25 år väckte frågan om hemtjänsten ska köpa ut alkohol. Hemtjänsten förser mannen med mat, cigaretter och alkohol två gånger i veckan. Socialstyrelsen tog nyligen upp ärendet och kom fram till att hemtjänstens personal inte har rätt att reglera mannens alkoholkonsumtion.

En anonym alkoholhandläggare har dock ifrågasatt om hemtjänsten ska ordna sprit till sina klienter. Beslutet ska ses över den 12 juni.

DRUGNEWS/SL

Stor ökning av alkoholreklam

ALKOHOLREKLAM Mer än någonsin investeras i alkoholreklam. Reklamen får inte riktas till personer under 25, men det är svårt att undvika. En rapport från IQ visar att alkoholreklamen får allt mer plats i sociala medier, där unga är överrepresenterade.

– Traditionella medier styr reklamen mot de sociala medierna, det är en trend inom all marknadsföring. Användarna sprider informationen vidare och blir ambassadörer för företagen, säger Magnus Jägerskog, VD på IQ, till Metro.

Carlsberg använder sig till exempel av sociala medier. Deras reklamfilmer sprids sedan på bland annat Youtube.

Henric Byström, pr-chef på Carlsberg Sverige, menar att de aktivt kan begränsa vilka som kommer åt deras sidor eftersom användarna måste bekräfta att de har åldern inne.

– Men vad konsumenterna pratar om och delar med sig har vi svårt att hålla koll på.

MOA STIERNSTEDT

IOGT-NTOs anmälan av alkoholreklam i TV har gått vidare till Storbritannien.

FOTO: ISTOCK

Svensk spritreklam på tv granskas

Förra våren anmälde IOGT-NTO ett antal tv-kanaler till Granskningsnämnden för radio och TV. Anmälan gäller att kanalerna sänder TV-reklam, trots att det är olagligt i Sverige. Programmen sänds från England, där reklam är tillåten, men programmen sänds på svenska och riktar sig till svensk publik.

ALKOHOLREKLAM Granskningsnämnden har arbetat vidare med fallet och har i dagarna skickat ett brev till sin brittiska motsvarighet, Ofcom, för att få deras åsikt om vilket lands regler som ska gälla. Granskningsnämnden förvarnar också om att de kan komma att begära att Ofcom agerar i ärendet.

– Vi är väldigt glada att Granskningsnämnden nu tar det här vidare till nästa steg och speciellt att de så tydligt redogör för de här programbolagens starka koppling

till Sverige. Precis som de skriver så är det svenskar och inte briter som ser de här sändningarna. Det är därför inte rimligt att det är brittisk lag som ska styra, säger Sara Heine, verksamhetschef för IOGT-NTO.

IOGT-NTO hänvisar till EU:s audiovisuella direktiv, där artikel 4 ger Granskningsnämnden möjlighet att begära av Ofcom att de får programföretagen att följa den svenska lagstiftningen. Detta tar Granskningsnämnden upp i sitt

brev och avslutar med en förvarning om att de kan återkomma med en begäran att Ofcom agerar i ärendet.

– Vi har hela tiden menat att vi inte är maktlösa bara för att tv-sändningarna inte sker från Sverige. Granskningsnämnden kan stoppa alkoholreklamen genom att begära att Ofcom agerar. Därför är det väldigt lovande att de förvarnar Ofcom om den möjligheten, avslutar Sara Heine.

EVA EKEROTH

Nytt förslag vill tillåta provköp

Det ska bli tillåtet att använda ungdomar för provköp av alkohol, tobak och läkemedel för att myndigheterna ska kunna kontrollera att åldersgränserna efterlevs.

PROVKÖP Det föreslår en arbetsgrupp som utrett frågan på socialdepartementets uppdrag. Den 3 april överlämnade gruppen departementskrivelsen "Kontrollköp – ålderskontroll vid försäljning av folköl, tobak och receptfria läkemedel" till Maria Larsson, barn- och äldreminister.

– Det här är efterlängtat och välbehövligt. Har man en lag med sanktioner måste man också ha verktyg att kontrollera att lagen efterlevs, vilket vi vet att den inte gör, säger Linda Engström, ordförande i Ungdomens nykterhetsförbund.

Kontrollköpen innebär att myndigheterna genomför ett dolt köp för att kontrollera att handlaren förvisar sig om att kunden har åldern inne. Köpen kommer att göras hos detaljhandlare som

säljer folköl, tobak och receptfria läkemedel, dock inte på apotek. Handlaren ska underrättas snarast efter köpet.

Syftet med lagförslaget är att ge myndigheterna möjlighet att kunna bedriva effektiv tillsyn på annars svårkontrollerade områden. Vid kontrollköpen kommer

endast personer som fyllt 18 år att användas. Det är alltså inte fråga om någon brottsprovokation.

Statens folkhälsoinstitut respektive Läkemedelsverket föreslås få ansvar att ta fram föreskrifter om genomförande av kontrollköp.

EVA EKEROTH

FOTO: ISTOCK

UNF välkomnar konkurrens av kommuner på provköpsområdet.

Industrin vill undvika EU-regler

Europas största alkoholproducenter har kommit överens om regler för marknadsföring. Syftet är att stärka självregleringen för att övertyga EU om att fler regler inte behövs.

ALKOHOLREKLAM Överenskomsten, som kallas the Responsible Marketing Pact, innehåller åtgärder för att

- Hindra unga från att oavsiktligt se reklam i sociala medier
- Annonsering ska ske i media som har minst 70 procent vuxen publik
- Förbjuda innehåll som attraherar underåriga i annonser

Industrins förhoppning är att även the European Alcohol and Health Forum ska anta överenskomsten som på så vis kan bli en del av EUs strategi för att stödja medlemsstaterna i deras arbete med att minska alkoholrelaterade skador.

Det är dock inte ovanligt att de branschöverenskommelser som finns på reklamområdet bryts, och forskning ifrågasätter om självreglering

verkligen är en fungerande metod.

– Självreglering fungerar inte på alkoholområdet och industrin bryter redan mot nationella lagar och sina etiska överenskommelser, reklam riktas mot unga för att hitta nya kunder. Man är pressad och paktens är ett försök att försena och förhindra att EU ökar regleringen, säger Sven-Olov Carlsson, president för IOGT International, till Drugnews.

EVA EKEROTH

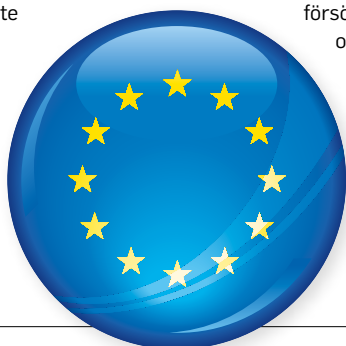

FOTO: ISTOCK

Ungdomar fast för narkotikabrott

NARKOTIKA I lilla Mölnbo utanför Södertälje är 21 ungdomar mellan 15 och 17 år inblandade i en narkotikahärv.

På kort tid har polisen både avslöjat narkotikahärvan i Mölnbo och gjort ett tillslag mot Åsöskolan på Södermalm i Stockholm. Där är nio elever misstänkta och fler kommer att höras.

EVA EKEROTH

FOTO: CARIN BAER

TV-serien Mad men bidrar till ökad whiskeykonsumtion.

Ökad whiskeyförsäljning på grund av tv-serie

ALKOHOLREKLAM Efterfrågan på skotsk whiskey är stor. Skottlands whiskeyexport ökade med nästan 25 procent förra året, till 44,5 miljarder kronor. En förklaring kan vara tv-serien Mad men, där det dricks mycket whiskey, skriver Dagens Industri (DI).

– Folk dricker whiskey hela tiden i den serien. Framför allt i USA ser vi att det har fått effekter på efterfrågan, säger Campbell Evans, talesperson för Scotch Whisky Association, till DI.

År 2007 satte den irländska regeringen som mål att exporten av mat och dryck skulle öka med 38 procent inom tio år. Målet har redan nåtts tack vare whiskeyexporten, skriver DI.

Den stora efterfrågan har gjort att flera producenter fått kapacitetsproblem och Skottland riskerar att "torrläggas", skriver DI.

MOA STIERNSTEDT

FOTO: PIERRE ANDERSSON

Olle Häggström

HALLÅ DÄR!

Olle Häggström

...VD på Våra Gårdar, paraplyorganisationen för nyktra samlingslokaler som firar 70-årsjubileum i år.

Våra Gårdar bildades 1942. Varför just då?

– Nykterhetsrörelsen har ju ägt hus mycket längre än så förstås, men det hängde samman med att man ville samordna sig av ekonomiska skäl i samband med att statliga bidrag till lokalerna infördes. Bygdegårdarna bildades samtidigt.

Hur skiljer sig Våra Gårdar idag från då?

– Vår roll har vidgats. Två exempel är bioverksamheten – som mest hade vi 200 lokaler med bio anslutna – och vår konstverksamhet. Där har vi idag 3500 konstverk deponerade i lokaler runt om i landet.

Vilka är utmaningarna för de kommande åren?

– Att lokalerna har en standard och följer både teknik- och verksamhetsutvecklingen in i 2010- och 2020-talet. Vi har ofta bra möteslokaler men de är kanske inte alltid så bra som verksamhetslokaler. En annan viktig fråga är att lokalerna ska vara tillgängliga och användbara för barn- och ungdomar, något som inte minst handlar om attityder.

PIERRE ANDERSSON

Kvinnor över 60 dricker mer

Andelen svenskar som dricker alkohol minskar, främst bland yngre. Kvinnor över 60 går mot strömmen och ökar sin konsumtion.

ALKOHOL Det framgår av CANs rapport Drogutvecklingen i Sverige 2011. Den visar också att alkoholkonsumtionen, trots att den minskat med omkring tio procent sedan toppåret 2004, fortfarande ligger på historiskt hög nivå. Svenskarna drack i genomsnitt knappt 9,5 liter ren alkohol per person 2011.

Mest positiv är trenden med minskat drickande bland unga. Ungdomar som går i nian har

minskat allra mest. De senaste åren har även unga vuxna, 18 – 25 år, minskat sin konsumtion. Det kan tolkas som att de 15-åringar som först drack mindre än sina föregångare har fortsatt att dricka mindre i vuxen ålder.

När alla andra grupper minskar sin konsumtion dricker kvinnor över 60 i stället mer. Det kan bero på att de kvinnor som nu fyllt 60 har druckit sedan de var unga, medan deras föregångare till-

hörde en generation där kvinnor inte drack.

En annan intressant trend är att andelen som dricker alkohol minskar. Det gäller alla åldrar, men märks mest bland de yngre. Som en konsekvens visar även alkoholdödligheten på en viss nedgång de senaste åren.

– Det finns en nykterhetstrend i Sverige och det syns tydligt bland de yngre. Men vi får inte glömma bort de äldre. Antalet äldre kvinnor som dör i alkoholrelaterade leversjukdomar har fyrdubblats sedan EU-inträdet. Det är en grupp vi måste stötta betydligt mer, säger IOGT-NTOs ordförande Anna Carlstedt.

Narkotikan visar inte samma gynnsamma utveckling som alkohol. Det förefaller som om tillgången på narkotika är god. Under 90-talet sjönk användningen av narkotika, men den positiva trenden har inte fortsatt, snarare tvärtom. Narkotikadödligheten minskade i början av förra decenniet, men har ökat de senaste åren och är nu tillbaka på samma nivå som år 2000.

EVA EKEROTH

Äldre kvinnor går mot trenden och dricker mer.

FOTO: ISTOCK

Ny rapport: Européer dricker mest i världen

ALKOHOL Européer dricker mest i världen – 12,5 liter ren alkohol per år i genomsnitt. Det framgår av en ny rapport från WHO, Världshälsoorganisationen. De senaste tio åren har konsumtionen i Europa varit ganska stabil. Det har dock skett ett skifte i valet av dryck.

– Vinkonsumtionen har varit på väg ner länge, säger alkoholforskaren Jürgen Rehm. Istället ökar öl-drickandet, faktum är att spanjorerna dricker mer öl än vin idag.

Högst är konsumtionen i östra

Öl är en allt vanligare dryck för Européer.

FOTO: ISTOCK

Europa. Det är också där som skadeverkningarna är störst.

Enligt WHO beror nästan 20 procent av alla dödsfall bland

männ före 65 års ålder på alkohol. Jürgen Rehm påpekar dock att det inte bara är mängden som konsumeras som spelar roll.

– Det gäller att tänka i två dimensioner här. Sättet att konsumera spelar stor roll. Man skulle vinna mycket på att begränsa berusningsdrickandet som är vanligt i exempelvis de nordiska länderna. I relation till konsumtionen är skadorna högre där än i andra delar av Europa.

PIERRE ANDERSSON

FOTO: ISTOCK

HD klassar om ecstasy

I somras sänkte Hovrätten straffet för en man som hjälpt en kompis att distribuera narkotika via internet. Högsta domstolen fastslår att Hovrättens bedömning var riktig.

NARKOTIKA På senare tid har HD sänkt straffen för grova narkotikabrott i flera fall.

– Skälet är att vi nu ska ta hänsyn till omständigheterna kring brotten. Tidigare var det bara art och mängd av narkotika som bedömdes, säger Lena Moore, justitieråd vid Högsta domstolen och den som berett ärendet, till Accent.

Med omständigheter menar HD att man till exempel ska ta hänsyn

till ifall det rör sig om organiserad brottslighet eller en missbrukare som säljer till kompisar för att finansiera sitt eget missbruk. I det senare fallet kan straffet bli lindrigare.

Sedan i somras har också en förändring av farlighetsbedömningen av olika droger gjorts. Tidigare ansågs ecstasy vara mycket farligare än amfetamin, men mindre farligt än heroin. Det klassas fortfarande som farligare

än amfetamin, men skillnaden anses nu vara mindre.

– Det betyder att HD anser att det har varit för stor skillnad mellan ecstasy och amfetamin, säger vice överåklagare Astrid Eklund, som är specialiserad på narkotikabrott, till Dagens Nyheter.

Brukarföreningens ordförande Berne Stålekrantz säger till Svenska Dagbladet att praxisändringen kan öppna för en bättre drogdiskussion.

Narkotikapolisen är däremot oroad över vilka signaler domarna ger enligt Svenska Dagbladet.

EVA EKEROTH

Iran ökar samarbetet mot narkotika

NARKOTIKA Iran planerar att öka samarbetet med Afghanistan och Pakistan i en satsning mot narkotika och narkotikasmuggling, uppger den iranske inrikesministern Mostafa Mohammad Najjar. Östra delen av Iran gränsar till Afghanistan, som är världens största opiumproducent. Irans geografiska läge har gjort landet till transitland för narkotikasmuggling till Europa. Landet har spenderat enorma summor och 3 700 poliser har dött i kampen mot smugglarna sedan 1979.

EVA EKEROTH

Det blir ingen cannabisodling i Katalonien.

FOTO: ISTOCK

Nej till spansk cannabisodling

NARKOTIKA För att förbättra stadens ekonomi hade den katalanska staden Rasqueras starke man, borgmästaren Bernat Pellisa från Katalanska republikanska vänsterpartiet, förslagit att staden ska hyra ut mark till marijuanaclubbar för cannabisplantager. Odlingarna skulle ha kunnat försörja hela södra Europa med cannabis. Plantagerna skulle dessutom kunnat ge 40 nya jobb och fyllt på den lilla stadens kassakista med motsvarande cirka 12 miljoner kronor de kommande två åren.

En folkomröstning bland de röstberättigade av stadens 900 själar, visade att förslaget inte föll i god jord. Även om 56 procent röstade ja hade det behövts 75 procent för att förslaget skulle antas, rapporterar Guardian.

DRUGNEWS/BC

BILDEN

FOTO: AFP PHOTO / JOHN GURZINSKI

Hangover Heaven? I Las Vegas, USA, rullar sedan ett par veckor en baksmllebus. Hit kan den som druckit för mycket söka sig och få "behandling" i form av mediciner mot illamående och uttorkning samt omhändertagande sjuksköterskor.

KOMMENTAREN

Ytan är allt

Ah, men vi måste försöka ses över en fika, kvittrade min gamla klasskompis som jag av en slump sprang in i på stan. Jag svarade som man brukar att jo, det måste vi verkligen. Fast jag tänkte att nä, det måste vi väl inte alls. Varför skulle vi? Vi har inte setts eller hörts på trettio år och uppenbarligen inte haft något behov av varandra. Vad skulle vi prata om? Om det som plågar oss? Eller om hur lyckade vi blev?

Vore det inte ärligare att utbyta några vänliga fraser och sedan hasta vidare? Men det gör vi inte. Vi ler ytligt, nickar och instämmer. Gillar. I synnerhet på Facebook, där de flesta av oss numera existerar i en sorts glättig parallelltillvaro; öppna för allt och alla. Roliga och omtäckta. Propåerna duggar tätt från gamla bekanta och kreti och pleti jag inte ens hört talas om. Jag lägger upp vackra bilder från spännande resor och fotar vardagsupplevelser som visar vilken lyckad kvinna jag är. Kock, hustru, mamma och cool. De gillas av en, två, tre – ibland fem. Kikar man in på min sida har jag värsta

glasstillvaron. Typ sextio vänner – vilket i sammanhanget säkert anses skralt – och så en radda skojiga upplevelser som jag gärna delar med mig av i form av bilder och kommentarer.

Varför gör jag det här? Är det för att framstå som en bättre och mer lyckad version av mig själv? För vad skulle hända om jag en dag i kommentarfältet skrev att just nu står jag och stirrar ner i en mental avgrund? Att jag egentligen bara har tre riktigt nära vänner? Att jag orar mig för nästan allt? Vad skulle hända om jag la upp en bild på mig själv en deppig torsdagsmorgon? Gilla?

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

FOTO: MATHIAS LOVSTRÖM

Maria Zaitzewska Rundgren

FOTO: ISTOCK
Studier som visar på nyttan med alkohol ifrågasätts av forskare.

Tvivel på hälsofördelar med alkohol

Av 84 studier som visar på hälsovinster med att dricka alkohol underkänns 82 av den kanadensiske forskaren Tim Stockwell. Han betvivlar att alkohol ger god hälsa.

ALKOHOL Två stora metaanalyser har på senare tid bekräftat att måttliga mängder alkohol har positiva effekter på hälsan, framför allt för att förebygga hjärt-kärlsjukdom.

Enligt Tim Stockwell, direktör för Centre for Addictions Research of British Columbia och professor på psykologiska institutionen vid Victoriauniversitetet, är de båda metaanalyserna mycket väl genomförda.

– Det är inte metaanalyserna det är fel på, det är studierna de baserar sig på jag har problem med, säger Tim Stockwell vid ett möte i Alkoholpolitiskt forum i Stockholm.

Tim Stockwell och hans kollegor har gått igenom studierna som legat till grund för metaanalyserna för att leta efter metodproblem.

– Vi hittade en rad problem, säger Tim Stockwell. Flera av studierna baserade sig på samma grundmaterial. Flera hade inte kontrollerat ålder, rökning eller hälsotillstånd. De flesta undersökte bara konsumtionen den senaste

månaden eller ännu kortare tid. I vissa fall hade man inte mätt kvantitet eller frekvens. Ofta var både personer som tidigare druckit eller till och med varit alkoholister och nykterister tillfrågade i samma undersökning.

Ett annat problem Tim Stockwell pekar på är att den hälsovinst man eventuellt hittar verkar vara densamma oavsett om man dricker sällan eller ofta.

– Det talar för att det handlar om något annat. Personligen tror jag mer på att den som dricker måttligt vanligen är en person med god hälsa, hygglig ekonomi och en bra social situation. Alkoholen är i så fall ett tecken på god hälsa, inte något som bidragit till den, säger han.

EVA EKEROTH

Fotnot: En metaanalys är en studie av resultaten av andra studier. Syftet är att kunna dra gemensamma slutsatser.

Många dricker under graviditeten

Många fortsätter dricka alkohol när de väntar barn. Forskare hoppas kunna ta reda på hur barnen påverkas.

ALKOHOL Erika Comasco, doktorand från Uppsala universitet, och hennes kollegor har frågat över 2 000 kvinnor på en mödravårdcentral om deras alkoholkonsumtion.

Innan de blev gravida konsumerade 89 procent alkohol regelbundet och 49 procent berusade sig ibland eller ofta. Tolv procent fortsatte att dricka regelbundet och fem procent fortsatte att berusningsdricka. Biomarkörer visade dock att det inte var fråga om drickande på missbruksnivå.

– Att alkoholmissbruk skadar barnen vet vi redan. Nu vill vi ta reda på hur måttlig konsumtion påverkar. Man skulle kunna tänka

FOTO: ISTOCK

Tolv procent fortsätter att dricka under graviditeten.

sig att barnen får något av FASD-symtomen som sömnproblem, koncentrationssvårigheter, ätstör-

ningar eller ADHD, säger Erika Comasco till Accent.

EVA EKEROTH

Umeå Energi utbildas av IOGT-NTO

RÖRELSE Umeå Energis koncernledning utbildas i socialt ansvar av Larsa Ådén och Patrik Åström, aktiva i IOGT-NTO-föreningen Medmänniska.

Tanken är att koncernledningen ska lära sig hur företag kan ta större samhällsansvar.

– Jag berättar om föreningens verksamhet. Jag pratar också om vikten av att företag engagerar sig och värdet i att internt hantera missbruk och stötta medarbetarna, säger Patrik Åström i ett pressmeddelande.

Han är projektledare för Tavel-sjöbaden, en lägergård som ägs av IOGT-NTO och som är öppen för socialt utsatta människor.

– Larsa Ådén och Patrik Åström brinner för att stötta utsatta människor och har viktiga erfarenheter som vi får ta del av. Alla känner nog till någon som har missbruksproblem och ibland är det svårt

FOTO: MARIA ZAITZEWSKY RUNDGÖREN

Anders Johansson, Patrik Åström och Roger Falk.

att veta vad man ska göra, säger Gun Blomquist Bergman, kommunikationschef på Umeå Energi.

Genom utbildningen får företaget insyn i hur alkohol- och drogproblem kan hanteras. I utbyte stöttar Umeå Energi föreningen

Medmänniska och Tavel-sjöbaden.

– Vi behöver lära oss mer om de här frågorna och vill samtidigt passa på att hjälpa Föreningen Medmänniska, säger Göran Erntson, vd på Umeå Energi.

EVA EKEROTH

Heroin till heroinister

HEROIN En ny rapport från EMCD-DA ger stöd för att kroniska heroinister, som tidigare inte ansetts vara behandlingsbara, kan bli hjälpta av behandling med heroin.

Rapporten pekar på den stora utmaningen i att låta en grupp få den här behandlingen och samtidigt klara av att motivera andra patienter att gå med på mer traditionell behandling.

EVA EKEROTH

FOTO: ISTOCK

Festivalens baksida

ALKOHOL Brott mot alkohollagen för att göra arrangörerna nöjda, våldsbrott och ungdomsfylleri. Det är baksidan av sommarens festivaler enligt P1:s program Kaliber.

På både Hultsfredsfestivalen och Sweden Rock serverades alkohol på hela området och inte, som alkohollagen säger, inom avgränsade områden. I båda fallen har politikerna beslutat om serveringstillstånden i strid med tjänstemännens utlåtanden.

Efter förra årets Peace & Love inkom 13 anmälningar om sexualbrott. Enligt polisen är det ungefär vad man kan förvänta sig när 50 000 människor samlas.

EVA EKEROTH

FOTO: ISTOCK

Ungdomsfylla och bråk vanligt på festivaler.

12%

...fortsätter dricka alkohol när de är gravida.

Tandläkare kan få nya arbetsuppgifter.

FOTO: ISTOCK

Tandläkare bäst lämpade att hitta riskkonsumenter

ALKOHOL Tandvården har en unik möjlighet att hitta riskkonsumenter av alkohol om de inkluderar frågor om alkoholkonsumtion i sina vanliga frågor om patientens hälsa.

– Tandläkaren är ofta den som först upptäcker de cancerformer i munhåla och svalg som stor alkoholkonsumtion kan ge, säger Jonathan Shepherd, professor i mun- och käkkirurgi vid University of Cardiff's School of Dentistry, och huvudförfattare till en artikel i the Royal College of Surgeons Dental Journal.

Stora mängder alkohol kan påverka munhälsan, dels genom skador som uppkommer under berusning, och dels genom att orsaka allvarliga sjukdomar som cancer, tandröta och skador på tandemaljen.

Experterna föreslår att patienterna vid behov erbjuds motiverande samtal och rådgivning av tandhygienist eller tandsköterska och därefter eventuell behandling.

Experterna menar att tandvården är bättre lämpad än sjukvården att hitta patienter med riskabel alkoholkonsumtion eftersom de flesta uppsöker tandläkare regelbundet i förebyggande syfte.

EVA EKEROTH

1 av 5

...sålda alkohol till underåriga när UNF gjorde provköp i butiker och på krogar i Jönköpings län.

Självförtroendet ökar av inbillad alkoholkonsumtion

Franska forskare har bekräftat, det som många redan anat, att den som tror sig dricka alkohol känner sig sexigare, smartare och roligare.

ALKOHOL I första försöket fick 19 män, som druckit alkohol, skatta hur attraktiva de ansåg sig vara på en skala från ett till sju. Sedan mättes hur påverkade de var genom ett utandningsprov. De som druckit mest var också de som skattade sig själva högst på skalan.

I nästa fas inbjöds 94 män till en smaktest av en ny fruktdrink. Hälften av männen fick en alkoholfri variant och den andra hälften en med alkohol. De informerades dock inte om vilka som fick vilken drink. Därefter ombads de att göra ett filmat omdöme om drinken till en annonskampanj för det nya märket. Försökspersonen fick sedan titta på inspelningen och skatta sin egen attraktivitet, fyndighet, originalitet och humor.

Slutligen mättes promillenivån. Den varierade från noll till 1,0.

Resultaten, som redovisas i nättidningen News Medical, visar att de som trodde att de druckit alkohol skattade sig själva högre, vare sig det varit alkohol i deras drink eller ej.

Forskarteamet, som leddes av Laurent Begue vid Pierre Mendes-France-universitetet i Grenoble, drar slutsatsen att det finns en förväntanseffekt på att alkohol ökar attraktionskraften.

– Vår studie visar att enbart det faktum att du tror att du druckit gör att du känner dig mer attraktiv, säger Laurent Begue. Alkoholen i sig påverkar inte känslan.

Alkohol fungerar som ett socialt smörjmedel. Den som druckit alkohol känner sig mer bekväm tillsammans med andra. Baksidan är att omgivningen inte ser individen på samma sätt. Forskarna lät en oberoende jury se de inspelade presentationerna. Många av dem som skattade sin egen attraktivi-

tet högt fick låga poäng av juryn.

Studien kommer inom kort att publiceras i British Journal of Psychology.

Tidigare forskning har visat att det inte bara är personen själv som känner sig mer attraktiv, även andra uppfattas som mer attraktiva ju mer man druckit. Något som populärt kallas att ta på sig "ölglasögonen".

Brittiska forskare tror att det har att göra med ansiktssymmetri. Personer med symmetriska ansikten uppfattas oftast som mer attraktiva än andra. Förmågan att avgöra om ett ansikte är symmetriskt eller ej försämras om man dricker alkohol.

– Människor som har druckit alkohol tenderar att se ansikten som symmetriska även när de inte är det, säger forskaren Lewis Halsey till the Daily Mail.

Enligt tidningen Addiction påverkas kvinnors förmåga ännu mer än mäns.

EVA EKEROTH

Det räcker med att tro att man druckit för att självförtroendet ska öka.

FOTO: ISTOCK

Projektbildaren

– Ett år på folkhögskola du
aldrig kommer att ångra

Läs mer på

Godt FÖR ALLA?

Antalet alkoholfria miljöer har minskat drastiskt i Sverige de senaste 20 åren. Alkoholen verkar leta sig in överallt. **Vad blir kvar för den som vill slippa?**

TEXT EVA EKEROTH FOTO MOA KARLBERG

I lunchkön står några medelålders kvinnor och diskuterar om det inte vore dags att gå ut och ta en öl efter jobbet någon kväll. Mitt i planeringen säger plötsligt den ena kvinnan till sina arbetskamrater:

– Tänk om någon av oss hade föreslagit att vi skulle gå ut och dricka öl efter jobbet för tio – femton år sedan, då hade man ju trott att personen var alkoholist.

Det sammanfattar ganska bra den förändring som skett i Sverige sedan EU-inträdet. Alkohol var inget man drack på vardagar. Det hörde till helg och fest. Nu ingår alkohol i vardagen för många svenskar.

Antalet alkoholfria mötesplatser har minskat. Vid många idrottsevenemang säljs alkohol, på teatrar och i konsertloka-

ler dricker man vin i pausen. Inte ens alla biografer är fria från alkohol längre.

– I Stockholm har vi godtagit att en biograf kan anses som konsertlokal då den visar liveframträdanden av scenkonstskaktär, men inte när den visar filmer eller inspelade konserter, säger Anders Häregård, chef för tillståndsenheten i Stockholms stad.

Att bad och alkohol inte hör ihop är nog en självklarhet för de flesta, men på Rosenlundsbadet i Jönköping har man nu fått tillstånd att servera alkohol i relaxavdelningen.

– Att de alkoholfria miljöerna blir färre och färre gör att de som inte kan, eller vill, vistas i miljöer där alkohol förekommer blir fräntagna det offentliga rummet, säger Lina Staav, ansvarig för förebyggande och socialt arbete på IOGT-NTO och projektledare för Folknykterhetens vecka.

Frikyrkorna har i de flesta fall givit upp tidigare krav på helnykterhet bland medlemmarna. I mitten av nittiotalet gav försäkringsbolaget Ansvar ut en rapport som visade att andelen helnyktra medlemmar i sju frikyrkosamfund hade minskat från 80 procent till 64 procent under den senaste 18-årsperioden. Allt talar för att minskningen har fortsatt.

– Men vi är ändå den största helnyktra sektorn i Sverige, säger Stanley Almqvist, kassör och informatör för föreningen Vita nykter, en organisation som arbetar för nykterhet i kyrka och samhälle.

Han påpekar också att frikyrkornas verksamhet i allmänhet är helnykter. Det är i det privata umgänget som många frikyrko-medlemmar valt bort helnykterheten.

"De alkoholfria miljöerna blir färre och färre."

LINA STAAV

Förr såg man sällan personer dricka alkohol i TV. Idag är det vardagsmat. I morgonprogrammen dricker de medverkande mousserande viner på fredagsmorgnarna och i serien Svenska dialektmysterier tycker Fredrik Lindkvist att han måste dricka sig berusad för att komma värmlänningarna, och därmed deras dialekt, in på livet.

I andra programtyper, där "Big Brother" var föregångare, är själva poängen att deltagarna ska dricka sig så berusade att de betar sig omdömeslöst framför kameran. Det anses vara underhållande för oss tittare att se på när människor gör bort sig i TV.

Som enskilda företeelser har de här förändringarna kanske ingen betydelse för attityden till alkohol i samhället, men tillsammans ger de en bild av att det normala är att dricka alkohol i alla möjliga och omöjliga sammanhang.

I en studie som Accent skrivit om tidigare visade forskare vid Dartmouth Medical School att det finns ett samband mellan den tid tonåringar lägger på att se filmscener där alkohol dricks och sannolikheten för att den unge själv dels ska dricka alkohol och dels berusa sig. I studien ingick bara tonåringar, men det finns ingen anledning att tro att vuxna skulle vara vaccinerade mot sådan påverkan.

IOGT-NTO:s tema under Folknykterhetens vecka kretsar just kring bristen på alkoholfria miljöer.

– Nu vill vi ta det tillbaka genom att bjuda in till fest för alla under Folknykterhetens vecka, säger Lina Staav. ■

Fotnot: Folknykterhetens vecka firas 14–20 maj.

"Den som inte kan, eller vill, vistas i miljöer med alkohol blir ifråntagen det offentliga rummet", säger Lina Staav.

Festivalen Peace&Love kommer inte att bli alkoholfri – men arrangören har via den nya standarden börjat jobba med frågan.

NY STANDARD TAR UPP ALKOHOL

ISO har tagit fram kriterier för hållbara evenemang. Förhoppningsvis röstas de igenom i slutet av maj. Tack vare IOGT-NTO omfattar kriterierna också alkohol.

Att skruvar, muttrar och elektriska kontakter har en standard känner nog alla till. I Sverige är det SIS, Swedish Standards Institute, en oberoende medlemsförening som ansvarar för standardiseringen. På allt fler områden lyckas man också komma överens om en internationell standard genom ISO, International Standardization Organization.

I takt med att kraven på miljö och hållbar utveckling ökar har standardiseringen kommit att omfatta även andra områden. Evenemang kommer sannolikt att kunna certifieras som hållbara evenemang från och med i sommar.

– Det var ett initiativ från arrangörerna av London OS som har lett till att ISO valt att ta fram kriterier för evenemang som vill vara miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbara, säger Bengt Rydstedt, projektledare på SIS, som påpekar att förslaget dock inte är klubbat än.

IOGT-NTO är en av de svenska organi-

Fakta. ISOs hållbarhetscertifiering av evenemang

En rad kriterier avseende miljö, ekonomi och sociala aspekter måste uppfyllas. Kraven gäller ledning, planering, kontroll, resurser, dokumentation, genomförande och utvärdering.

Alkohol berörs på fyra ställen:

1. I checklistan ingår frågan hur man ska se till att alkohol- och drogrelaterat våld undviks.
2. I avsnittet om hållbar upphandling finns

fyra mål. Det första gäller att minimera negativ påverkan av varor och tjänster, bland annat sociala konsekvenser orsakade av alkohol eller andra droger.

3. Listan över risker och möjligheter, nämner risken att minderåriga exponeras för alkohol och andra droger.
4. Avsnittet om lagar och regler poängterar att man ibland måste gå längre än lagstiftningen, till exempel för att undvika att minderåriga exponeras för alkoholkreklam.

sationer, företag, kommuner och myndigheter som engagerat sig i arbetet.

– Vi såg att alkoholfrågan inte alls fanns med i resonemangen, så vi tyckte det var viktigt att försöka få med den. Och våra förslag har blivit väldigt väl mottagna, säger Sara Heine, verksamhetschef på IOGT-NTO.

Peace & Love, den årliga musikfestivalen i Borlänge är en annan organisation

som varit med i den svenska kommittén. De hoppas få genomföra det första svenska ISO-certifierade evenemanget.

– Vi har ett sidoevenemang som vi kallar "The meeting point". Det är en annorlunda konferens om hållbar utveckling. Det är det evenemanget vi riktar in oss på i år. Så småningom vill vi naturligtvis att hela festivalen ska bli certifierad, säger arrangören. ■

EVA EKEROTH

FEST FÖR ALLA?

GUSTAV VILL STARTA NYKTER NATTKLUBB

Det finns för få nyktra uteställen. Det tycker Gustav Andersson som nu vill starta Linköpings första alkoholfria nattklubb.

Vi ses på Ågatan i Linköping. Stans främsta nöjesgator med nattklubbar, restauranger, biograf och kaféer. Polisen gick nyligen ut och sa att man hade svårt att klara ordningen här med den bemanning man har – krogätheten kommer inte utan konsekvenser.

– Jag vet hur mycket problem alkoholen ställer till med och hur mycket det kostar, säger Gustav Andersson, som kläckte idén under en kurs han gick om hur man driver företag.

Affärsplanen är klar. Lokalfrågan och finansieringen är frågor som återstår att lösa.

Gustav
Andersson

FOTO MOA KARLBERG

**"Vi vill driva
en riktigt bra
nattklubb."**

GUSTAV ANDERSSON

– Vi vill driva en riktigt bra nattklubb, men som besökare slipper du fyllan. Vi ska ha den bästa dansmusiken. Fokus ska ligga på glädjen i att umgås och dansa. Det här ska vara klubben som är för bra för att uppleva bedövd av alkohol.

Den som inte säljer alkohol mister

också en stor intäktskälla förstås. Gustav Andersson tror att det blir svårt att få in samma belopp genom att sälja alkohol-fritt.

– I den budget vi har gjort så ser vi att vi nog kan dra runt ett ställe men det blir inte så mycket pengar över till lön.

DE KRÄVER ALKOHOLFRIA ZONER PÅ ARENOR

För tjugo år sedan serverades endast läsk, kaffe, godis och varmkorv på idrottsarenorna. I dag är alkoholförsäljningen en stor intäktskälla för många idrottsklubbar – och vissa arenor är rent av stadens största serveringsställe.

I OGT-NTO i Västernorrland anser att idrott och alkohol inte hör ihop och skulle helst vilja stoppa alkoholförsäljningen på fotbolls- och hockeyarenorna.

– Men vi har insett att vi inte kommer någon vart med att kräva alkoholfria arenor. Men det finns fortfarande besökare

som tycker att det är obehagligt att ta med barnen på grund av allt supande och vi vill värna om all publik. Därför vill vi skapa alkoholfria zoner på idrottsarenorna, säger Olle Häggström, alkoholpolitisk talesperson för IOGT-NTO-distriktet.

En dialog med idrottsrörelsen kring detta kommer att initieras under Folknykterhetens vecka. Man hoppas på att hitta en permanent lösning inför bland annat hockeysäsongen i Örnsköldsvik. ■

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

Gustav Andersson vill driva bästa nattklubben – helnykter.

"Besökare tycker att det är obehagligt att ta med barnen på grund av allt supande."

OLLE HÄGGSTRÖM

Vi behöver hitta en lösning med sponsring eller kanske stöd från kommunen. Alla goda krafter måste hjälpa till med det här.

I en marknadsundersökning bland ett hundratal unga linköpingsbor fick Gustav och hans kompanjon positiva svar när det gäller intresset för ett alkoholfritt uteställe i stan.

– Det visade sig att om ett sånt här ställe fanns skulle över hälften gå dit och testa. Kulturen kring alkohol är en slags maskin som bara går och ifrågasätts nästan aldrig, men när det dras till sin spets visar det sig att många vill ha något annat. En alkoholfri nattklubb ligger definitivt i tiden. ■

PIERRE ANDERSSON

FOTO: HÅKAN NORDSTRÖM / SCANPIX

IOGT-NTO vill ha alkoholfria zoner på Fjällräven Center och andra arenor.

RESTRIKTIONER PÅ VÄG

Många höjde på ögonbrynen när Storbritanniens premiärminister **David Cameron** drev igenom en rad alkoholrestriktioner. Vissa tror till och med att han riskerar att förlora nästa val på grund av strategin.

TEXT **EVA EKEROTH**

BILD **ISTOCK, EVA EKEROTH**

Sista dagarna i mars har våren kommit till London. Solen skiner från en klarblå himmel och termometern visar 21 grader. I Hyde park får joggarna kryssa mellan shortsklädda flanörer och barnvagnar. På gräsmattorna sitter klungor med människor och pratar. På en bänk sitter några barn och äter glass.

Mitt i våryran sätter David Cameron ner foten och säger att så här kan inte Storbritannien fortsätta

längre. Allt för många briter drabbas på olika sätt av alkoholens skadeverkningar.

– I varje stadscentrum, på varje sjukhus och polisstation måste människor ta hand om konsekvenserna av alkoholmissbruk. Under den senaste tioårsperioden har vi sett en skrämmande ökning av personer som tycker att det är acceptabelt att dricka på ett sådant sätt att det förstör liv, sprider skräck och ökar brottsligheten, säger han.

Därför har David Cameron och hans koalitionsregering nu lagt fram en ny alkoholstrategi. Det var dock ingen enig regering som fattade beslutet. Andrew Lansley, chef för Hälsodepartementet, har nyligen sagt att han motsätter sig strategin, och folkhälsominister Anne Milton har sagt att hon tror

att den kommer att fällas av EU. Trots att båda är partikamrater med David Cameron har han beslutat sig för att driva ige-
nom strategin.

– Vi blev positivt överraskade av premiärministerns initiativ och är mycket nöjda med strategin, även om vi skulle önskat att den gick ännu längre, säger Graham Skeggs på Alcohol Concern, en ideell organisation som arbetar med alkoholpolitik och prevention i Storbritannien.

Graham Skeggs känner sig nöjd med vad Alcohol Concern utträttat, trots att de är en liten organisation med elva anställda.

– Till en del är det nog vår förtjänst att strategin ser ut som den gör, även om vi inte kan ta åt oss hela äran. British Medical Association har också lobbat hårt för detta, säger han.

Han framhåller att mycket har hänt i det konservativa partiet.

Extrapriser och rabatter på alkohol är vanliga för att locka kunder till butikerna i Storbritannien.

Tom Smith tror inte att industrin kommer undan minimipriser.

– Frihandel har alltid varit deras ledord och alla former av restriktioner har varit otänkbara. Dessvärre har hälsoministern inte ändrat ståndpunkt, men David Cameron har valt att köra ändå, trots att de tillhör samma parti, säger Graham Skeggs.

Det som övertygat premiärministern tror Graham Skeggs är dels lobbyverksamheten som Alcohol Concern och British Medical Association har ägnat sig åt, dels att Sheffield-universitetet har beräknat vilka effekter höjda priser och minskad tillgänglighet skulle ge.

– Alkoholen kostar det brittiska samhället enorma summor varje år, säger han. Genom att visa hur mycket vi skulle tjäna på att få ner problemen säger sunda förnuftet att något måste göras.

Alkoholindustrin har annonserat att de kommer att vända sig till EU-domstolen för att slippa undan föreslagna minimipriser, men Graham Skeggs och hans kollega Tom Smith, ungdomskoordinator på Alcohol Concern, verkar inte särskilt oroade.

– De har inget stöd för sina synpunkter, säger Tom Smith. En undersökning som gjordes nyligen visar att en majoritet är för minimipriser.

Han förklarar också varför brittiska

regeringen valt minimipriser istället för höjda skatter.

– Det går inte så bra för pubarna just nu. På grund av de dåliga ekonomiska tiderna är det många som måste lägga ner. Att i det läget komma med en strategi som drabbar pubarna skulle inte vara gångbart. Priserna där är relativt höga, så de kommer sannolikt inte att påverkas av minimipriser, säger han.

Ett kvarter norr om Kensington Gardens, vid en liten, lugn gata, ligger puben the Leinster Arms. Där är det inte någon större oro för minimipriserna. Föreståndaren, som heter Adam Ödling och visar sig vara svensk, känner inte till den nya strategin även om han hört talas om att minimipriser kan komma att införas.

– Jag tror inte att det kommer att påverka oss, det är nog mer matbutiker som berörs. Våra priser är så pass höga att de ligger långt över de nivåer man talat om, även om en öl här är mycket billigare än i Sverige, säger han.

Om strategin vill han inte uttala sig, utan hänvisar till ägarna som är en stor kedja. De säger till Accent att minimipriserna sannolikt kan komma att skada industrin, åtminstone i initialt.

– Vi har inte hunnit sätta oss in i resonemangen bakom minimipriser men vi är inte positiva till kontroll av detaljhandelspriser. Vår affärsidé är lokal prissättning, säger en talesperson för the Stonegate Pub Company till Accent.

Mitt emot The Leinster Arms ligger en liten butik som har en stor skylt med texten Food & Wine. Ägaren som också heter Adam, men inte vill uppge sitt efternamn tror att minimipriserna kommer att påverka honom.

– Om inköpspriserna höjs måste jag höja priserna, så det är klart att det påverkar. Men det påverkar nog de stora kedjorna, som Tesco, mer. De har ofta erbjudanden som ligger under inköpspris för att locka kunder till sina butiker, säger han.

Men redan i maj 2010 kunde man läsa i de stora tidningarna att Sir Terry Leahy, vd för Tesco, stöttar minimipriser. Han annonserade sitt ställningstagande sedan en undersökning visat att 70 procent av Tescos kunder anser att överdrivet drickande är ett av Storbritanniens största problem.

Det blev stor sensation i medierna, men egentligen har Terry Leahy ingen större anledning att vara missnöjd. Visserligen kommer Tesco sannolikt att minska sin alkoholförsäljning, men den alkohol de säljer kommer att säljas till ett högre pris.

I solskenet utanför The Leinster Arms sitter Clement Vivant, 32, vid ett bord med en pint öl framför sig. Han är fransman men bor i London sedan sex år tillbaka. Han arbetar som försäljningschef på hotellkedjan Thistle. Han tycker att det är bra att regeringen gör något.

– Det här landet har verkligen alkoholproblem, säger han. De har ett talesätt här, "eating is cheating", som betyder att

"70 procent av Tescos kunder anser att överdrivet drickande är ett av Storbritanniens största problem."

Små butiker kommer inte att påverkas av minimipriserna så mycket som de större kedjorna.

det är fusk att äta när man dricker efter-som man inte blir lika berusad då.

Han har noterat att i områden där det bor många lågutbildade och socialt utsatta eller många studenter är priserna mycket lägre än i London.

– När det är Happy hour där, kostar alkoholen nästan ingenting, säger han.

Hans iakttagelse bekräftas av Tom Smith, på Alcohol Concern.

– Tony Blair liberaliserade öppettiderna för pubarna 2004. Det gör att man i teorin kan köpa alkohol dygnet runt. I praktiken blev det inte riktigt så illa, men lagstiftningen är mycket liberal, säger han.

Hans kollega Graham Skeggs instämmer.

– Lokala myndigheter har inte haft några möjligheter att säga nej till nyetablering. Med strategin blir det ändring på det, säger han.

Graham Skeggs tror att Alcohol Concerns arbete bidragit till den nya strategin.

Tom Smith tror att situationen i vissa områden kan ha bidragit till att alkohol-strategin kommit till stånd.

– I vissa stadskärnor är det så illa att människor inte vill bo där längre. Där finns bara barer och pubar. Sjukvården blir överbelastad. Det är situationen för dem som arbetar i de områdena premiärministern hänvisar till, säger han.

Nivån på minimipriserna är inte fastställd än, även om strategin nämner 40 pence som exempel när effekterna ska illustreras.

Det tycker Graham Skeggs är för lågt.

– Det skulle behöva vara 50 pence för att ge någon effekt att tala om, säger han. Men industrins taktik kommer säkerligen att vara att få ner det till 20 och därmed göra hela reformen verkningslös så vi förbereder oss för att arbeta för att de inte ska lyckas, säger han.

Det är ett mycket viktigt steg den brittiska regeringen tagit. Att inte reglera handel med lagstiftning utan låta de fria marknadskrafterna råda är det konservativa partiets ledord. Med strategin markerar de att alkohol inte är någon vanlig handelsvara. Trots det kommer effekterna antagligen inte att bli så stora. Det är bara priset på den allra billigaste alkoholen som kommer att höjas, vilket förhoppningsvis påverkar dem som dricker mest att dricka mindre. Det är nog så viktigt, men det stora flertalet kommer antagligen att dricka som förut, vilket gör att skadorna inte kommer att minska drastiskt.

David Cameron riskerar knappast förlora valet på åtgärder som låter de flesta dricka som förut. Den största risken han tar är snarare att blotta den spricka som uppenbart finns i hans eget parti i frågan. ■

Fakta.

Målet med den brittiska strategin är:

- Att ändra människors attityder så att de inte tycker att det är acceptabelt att dricka på ett sätt som kan skada dem själva eller andra
- Att minska alkoholrelaterat våld
- Att färre ska dricka riskabla eller skadliga mängder
- Att färre ska berusningsdricka
- Att minska antalet alkoholrelaterade dödsfall
- Att minska antalet 11- 15-åringar som dricker samt minska mängden de dricker

För att nå dit kommer den brittiska regeringen att införa:

- Minimipris på alkohol, vilket innebär att alkohol inte får säljas under en viss summa per enhet alkohol.
- Förbud mot mängdrabatter.
- Försöka förhindra marknadsföring som riktar sig till unga genom samarbete med Myndigheten för reklam, och Ofcom, som är motsvarigheten till Granskningsnämnden för radio och TV i Sverige.
- Stärkta möjligheter för lokala myndigheter att neka eller dra in licenser för alkoholförsäljning, med hänvisning till överetablering, liksom möjlighet att förbjuda alkoholförsäljning sent på natten.
- Satsning på tidig intervention. Eventuellt kommer allmänläkare att få en ekonomisk belöning för varje person med för hög konsumtion de hittar.
- Industrins ansvar betonats. Regeringen väntar sig bättring på ett flertal områden som etikettering, produktplacering och ansvarsfull annonsering.

”JAG HAR TACKAT NEJ TILL ETT BADKAR ÖL”

Jan Bylund är nog mest känd som komiker, men är nu aktuell som **programledare i Bingoletto**. Här berättar han för Accent om varför han är nykterist.

TEXT MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN BILD EUGÉN & WILLIAM/TV4

Varför är du nykterist?

– Jag dricker bara sådant jag tycker om. Och jag tycker inte om smaken av alkohol. Det är inte konstigare än att jag inte dricker kaffe. Jag gillar ju inte kaffe heller. Jag tycker det är idiotiskt det här med att man ska ”lära sig” att dricka. Jag gillade inte öl som tonåring och fick rådet att dricka ändå, eftersom man med tiden lär sig att uppskatta smaken. Men varför skulle jag göra det? Tvinga mig att dricka något jag tycker är äckligt? Jag fattar fascinationen med öl, att många kan uppskatta humlesmaken. Men jag gör det inte. Samma sak med vin och cider. Det är starkt och surt, inte ett dugg gott. Möjligen skulle jag tycka om en söt glass- och godisdrink, men hur ofta dricker man det? Jag dömer ingen; att dricka kan vara både socialt och trevligt. Men det är inget för mig. Jag håller mig till gul läsk, det gillar jag bäst!

Hur lyckas du stå emot gruppträck och de sociala förväntningarna?

– Jag upplevde faktisk inget större gruppträck när jag var ung. Jag idrottade mycket och sysslade senare med teater och radio. Jag har helt enkelt inte rört mig i kretsar med mycket alkohol. Dessutom är jag egenytlig och tjurskallig. Ingen ska få mig att dricka och jag ska inte behöva ”lära mig” att dricka alkohol!

Hur är det att vara nykterist som ståupp-komiker?

– Den största faran jag utsatte mig för var nog när jag började med stand-up. Det är ju fritt i baren för oss artister. Jag har tackat nej till ett helt badkar öl under mina år som stand up-komiker! Och jag vill lova att det är många som trillar dit och blir beroende. När jag berättade för Lennie Norman att jag var så himla nervös inför att uppträda på Norra brunn gav han mig ett gott råd. Han sa; visst kan du ta en grogg för att lugna nerverna, men börjar du är det svårt att sluta. Eller så tar du nervositeten och lär dig att hantera den. Den lär minska med tiden. Och han hade förstås rätt. Dessutom har jag ett stort kontrollbehov. Jag är där för att göra ett jobb, inte partaja.

Hur bra är en berusad publik?

– Inte så bra. Den bästa publiken är helnykter och vet varför de är där. Stand-up är bäst när man som publik är skärpt, då hänger man med i upplägget och svängarna. Många skämt är subtila, då funkar det inte att vara dragen. Jag är ju verbalt överlägsen dem som är fulla och skjuter gärna verbala pilar om det börjar bli jobbigt. Däremot

har jag inte använt mig av min nykterhet som ämne i min stand-up. Det kan komma in som ett sidospår, men inte rakt på. Jag skämtar nog oftare om att jag inte dricker kaffe - vilket också väcker mycket känslor. Nykterheten är en självklar del av mig, jag tänker inte alltid på det som en ”grej”. Jag har inget behov av att poängtera min nykterhet och önskar ibland att IOGT-NTO kunde tänka på samma sätt. Det funkar inte alltid att skrika ut att detta är ett DROGFRITT arrangemang. Då tänker folk att det är trist. Berätta hellre att här uppträder Jan Bylund – och så är vi faktiskt drogfria också.

Hur blir du som nykterist bemött?

– Jag blir aldrig ifrågasatt faktiskt. Eftersom nykterheten är så självklar för mig. Jag ser mig inte som en förebild, men tänker att genom att bara vara mig själv och ha kul utan alkohol så visar jag ju att man kan ha roligt - och vara rolig - nykter. Däremot tycker jag generellt att man som nykterist ofta sätts på undantag i olika sammanhang där det bjuds på mat och dryck. Det blir ju mest Loka och vatten. De alkoholfria vinerna är vedervärdiga, det saknas verkligen bra alternativ. Själv väljer jag som sagt helst gul läsk. ■

”Bästa publiken är helnykter.”

Fakta:

Namn: Jan Bylund

Yrke: Stå upp-komiker och programledare för Bingolotto

Bor: i Göteborg

Familj: Hustrun Pernilla och barnen Lisa, 10 och Jonathan, 5

FÖRHANDLINGAR MED TEMPO I ÖREBRO

Det var inga hetsiga diskussioner eller långa debatter på Örebrodistriktets årsmöte.

– Det var länge sedan det gick hett till på distriktsårsmötena. De flesta förslag godtas, säger Bernt Persson, ombud för 63 Svan.

Han får medhåll av distriktskonsulent Per Holm.

– Ja, det brukar gå lugnt till, säger han.

Den enda fråga som väckte visst engagemang var Carl-Eric Carlssons förslag att distriktet skulle bli aktivt på internet och i sociala medier. Många var eniga med honom om att aktiviteten borde öka och hemsidan bli bättre.

En motion hade också inkommit från Britta Danielsson som föreslog att distriktet skulle anordna hantverksdagar, till exempel stickkaféer, där äldre lär yngre, för att öka kontakten med UNFs medlemmar.

Valen ledde till stora förändringar. Ord-

förande Carina Eriksson avgick efter 20 år. Dessutom nyvaldes fem ledamöter, däribland både vice ordförande och sekreterare. Kassören, Gunnel Blomqvist, som suttit 25 år i styrelsen, sitter dock kvar.

Årsmötet innehöll också en workshop om värvning ledd av förbundsstyrelsele-

damoten Magnus Lagergren. Till de mer originella idéerna hör nog 523 Gängets metod att värva genom kurser i underklädssömnad.

Många vuxna tycker att årsmöten är tungrodda och tråkiga, för en nioåring borde det vara olidligt. Men på Junis möte

NARKOTIKA PÅ TAPETEN I SALA

Ove Ståhgren ledde årsmötet och Marie Magnusson skrev protokoll.

Gunnel Blomqvist, kassör, Carina Eriksson, avgående ordförande. Marie Magnusson som övergått från mötessekreterare till fotograf.

Kerstin Persson avtackades med förbundets silverplakett efter 15 år i styrelsen.

våningen ovanför IOGT-NTOs verkar ingen ha tråkigt.

– Jag har haft möte, gjort en tröja och kastat pappersflygplan, säger Richard Krey, 11.

Jana-Marie Ziegler, 15, förklarar hur de gör för att de unga ombuden ska orka med förhandlingarna.

– Vid var tredje punkt har vi möjlighet att begära en aktivitet, till exempel att vi ska sjunga en sång, säger hon. Och så avslutar vi dagen med tårtkalas.

Från lunchrasten kommer distriktsordföranden Torbjörn Bergvall med en bunt rockringar i handen.

– Det här är viktiga årsmötesattiraljer, konstaterar han glatt. ■

EVA EKEROTH

Fakta. Örebro

Tid: lördag den 14 april 9:30 – 14:30

Plats: Laxå Bio

Mest debatterade frågan: Hemsidan och användningen av sociala medier

Mest aktiva talare: Carl-Erik Carlsson, allmänt kallad Kula

Antal deltagare: 36 ombud

Ny ordförande: Jerry Wallh

Till Tärna folkhögskola utanför Sala kom ett drygt 30-tal ombud och intresserade medlemmar för att medverka vid distriktsårsmötet den 24 mars. Frågor som kom upp var bland annat tidningen Accent, som Per-Erik "Garvis" Alfredsson anser handlar för mycket om alkoholpolitik och för lite om rörelsens arbete ute i landet. Men han fick mothugg av IOGT-NTOs generalsekreterare Peter Moilanen, som tog medlemmarnas tidning i försvar.

– Accent innehåller visst reportage och material om nykterhetsrörelsens arbete, menade han.

Andra frågor som kom upp under dagen var bland annat distriktets arbetsplan och utvecklingsplan.

Vanja Leneklint, ombud från Skinnskatteberg, tyckte att dagens viktigaste fråga var IOGT-NTOs verksamhetsplan där

Fakta. Västmanland

När: 24 mars

Var: Tärna folkhögskola

Flitigast i talarstolen: Per-Erik Lundberg, Per-Erik "Garvis" Alfredsson

Mest debatterade frågorna: Hus och lokaler samt verksamhetsplanen

Vald distriktsordförande:

Per-Erik Lundberg

bland annat en drogutbildning som riktar sig till föräldrar är på agendan.

– Vi har kunnigt folk, ordföranden är kommissarie och "kan" det här med droger. Skolor och föräldrar är väldigt positiva, så här kan vi säkert synliggöra oss på ett bra sätt. ■

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

Stämningen var koncentrerad och uppmärksam på Västmanlands distriktsårsmöte.

Siv Källberg, ombud från Skinnskatteberg, tyckte att dagens viktigaste fråga var verksamhetsplanen. Bredvid sitter Vivianne Nordin och Sivs make Erik.

IOGT-NTOs generalsekreterare Peter Moilanen var en av de mest aktiva talarna. Han underströk bland annat hur viktiga våra lokaler är.

FRAMTIDSTRON STARK I STOCKHOLM

Inga toppar och inga dalar var sammanfattningen av Stockholmsdistriktets årsmöte på Tollare folkhögskolan den 14 april. Några heta diskussioner blev det aldrig, utan alla tycktes vara överens om det mesta. Det som skulle klubbas igenom klubbades igenom utan större åthävor.

– Visst är det alltid roligare om det blir lite diskussioner. Nu gick allt plan enligt. Men det känns jättebra att distriktet har en sådan framtidstro, vi växer så det kna-

kar, sa Eva Åhlström, som sitter med i valberedningen.

Oskar Jalkevik, som omvaldes till ordförande, höll med.

– Nog hade de varit kul med mer diskussioner. Vi har ju högt satta mål och står inför en del utmaningar. Som att få med medlemmar och föreningar i arbetsplanen. Annars går det bra för oss, värvningen har gett oss en nettoökning av medlemmar.

Fakta. Stockholm

När: 14 april

Var: Tollare folkhögskola

Flitigast i talarstolen: Oscar Jalkevik

Mest debatterade frågan: Ingen särskild

Vald distriktsordförande: Oscar Jalkevik

Efter mötet möttes deltagarna över god middag med lax, sallad och potatis.

Ett gäng från Vaddö, Inga Gustafsson, Olle Åkerlund och Susanne Åkerlund, var nöjda med dagen.

– Vi har pratat mycket värvning, där ligger vi bra till. Men det gäller att behålla de nya medlemmarna också, konstaterade Olle Åkerlund. ■

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

Under årsmötet avtackades bland andra all personal, valberedningen och avgående viceordföranden Camilla Berner av distriktets ordförande Oskar Jalkevik.

Ända från Vaddö kom Eva Olsson, Inga Gustafsson och Olle Åkerlund, flankerade av UNFarna Simon Samuelsson, Nicklas Kullin och Veronika Westergren.

Bo Högstedt från fastighetskommittén uppmanade till fortsatt gott arbete med distriktets fastigheter.

Ett 50-tal personer deltog på Stockholmsdistriktets årsmöte på Tollare folkhögskola.

Vill du arbeta med Vit Jul?

Inför Vit Jul 2012 söker vi dig som på ideell bas vill vara med och utveckla kampanjen. Du ingår i en grupp och exempel på uppgifter som förekommer är att:

- ta fram idéer på profilprodukter
- besöka föreningar och distrikt i ditt närområde och berätta om kampanjen
- klura på idéer för hur kampanjen kan utvecklas vidare och fortsätta växa
- delta i arbetet med extern finansiering och utveckla arbetet med företagssponsring på lokalt plan
- kontakta potentiella ambassadörer för Vit Jul

Uppdraget är ideellt, men självklart står vi för omkostnader vid resor för Vit Juls räkning.

Vem söker vi?

Du är mellan 13 och 100 år och är medlem i något av IOGT-NTO-rörelsens förbund. Du har erfarenhet av att arbeta med Vit Jul på lokalt plan. Kanske har du arrangerat

en jullovsaktivitet eller stått på stan och samlat ställningstaganden. Du brinner för alla barns rätt till en Vit Jul och du känner en glädje för att arbeta med kampanjen.

I din ansökan vill vi ha:

En kort beskrivning av dig själv samt en motivering till varför just du skulle passa bra för uppdraget. Vi behöver självklart också dina kontaktuppgifter.

Under början av hösten samlas vi för en inledande träff i Stockholm där vi lär känna varandra i gruppen, vi pratar om kampanjen och spårar idéer. Du förväntas kunna delta på den första träffen (datumet sätter gruppen gemensamt).

Välkommen med din ansökan som du skickar till info@vitjul.se senast den 1 juni 2012.

Har du frågor?

Kontakta Linda Tjälldén, projektledare, linda@vitjul.se eller 070-190 84 13.

Alla barn har rätt till en vit jul

www.vitjul.se

DET LÖNAR SIG ATT VÄRVA! VÅGA FRÅGA!

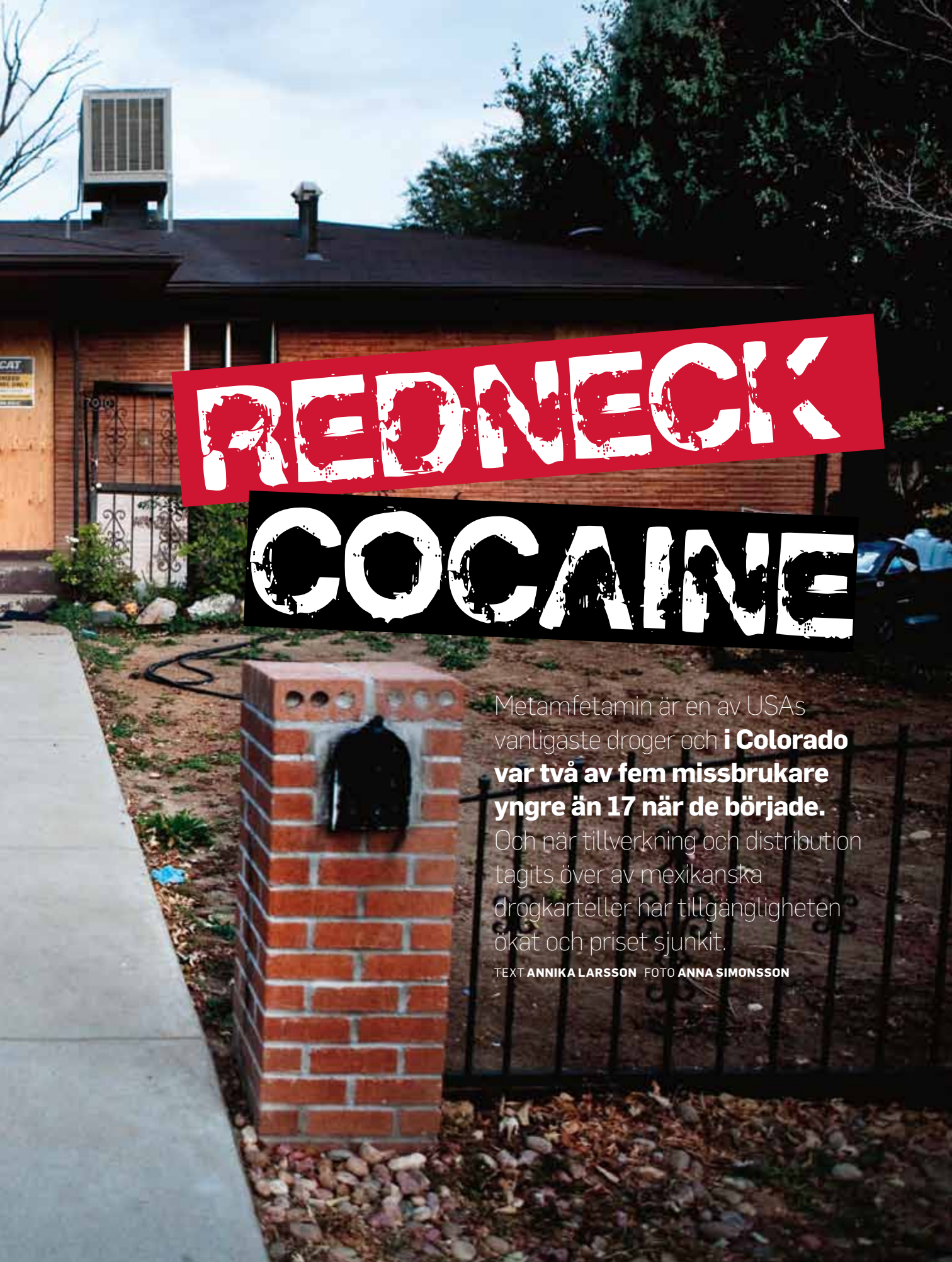

Under maj och juni har du chansen att bli lycklig vinnare till en fantastisk Dalhallaweenend med en musikupplevelse utöver det vanliga. **Hammerfall** kommer att rocka loss på denna unika konsertplats.

Vi drar en vinnare per månad bland alla dem som värvat minst en ny medlem. Vinsten gäller för två personer. Resa, hotell, middag och konsertbiljett ingår.

A photograph of a brick house with a redneck sign and a cocaine sign overlaid. The house has a brick chimney and a black metal gate. The sign is red with white text. The background shows trees and a cloudy sky.

REDNECK

COCAINE

Metamfetamin är en av USAs vanligaste droger och **i Colorado var två av fem missbrukare yngre än 17 när de började.**

Och när tillverkning och distribution tagits över av mexikanska drogkarteller har tillgängligheten ökat och priset sjunkit.

TEXT ANNIKA LARSSON FOTO ANNA SIMONSSON

METAMFETAMIN

Den här gången hittade polisen ingetknarklabb men väl vapen och falska sedlar.

I en vanlig medelklassförort i norra Denver, Colorado, står poliserna i North Metro Drug Task Force redo att gå in i en av villorna. De är iförda skyddskläder och syrgastuber. En av agenterna köpte tidigare på dagen metamfetamin av en kvinna som följdes tillbaka till just det här huset. När de stormar in genom dörren grips fem personer, alla drogpåverkade. Den här gången hittar de inget labb för tillverkning av metamfetamin, däremot vapen, falska sedlar och droger. De hittar också leksaker och foton på ett barn på kylskåpet och socialtjänsten kopplas in för att spåra barnet.

– Det är ganska vanligt att vi hittar barn i de här miljöerna, berättar James Gerhardt som ledde insatsen.

Metamfetamin är en av de vanligaste drogerna i USA. I Colorado är bara marijuana vanligare, och poliserna går in i ett par liknande hus i veckan. Meth, speed, redneck cocain eller chrystal, som metamfetaminet också kallas ger ett mycket kraftigt lyckorus och en energi som varar i upp till tolv timmar. Många fortsätter att ta mer och håller sig vakna dygn, ibland veckor, i sträck.

Metamfetamin är billigt och relativt lätt att tillverka på egen hand, vilket bidragit

James Gerhardt.

"Det är ganska vanligt att vi hittar barn i de här miljöerna"

JAMES GERHARDT

Metamfetamin är billigt och relativt lätt att tillverka – något som bidrar till spridningen.

Efter tre år som drogfri har Nicole Christos fått jobb på ett behandlingshem för missbrukande kvinnor.

Under 2010 kom mellan 80 och 85 procent av allt metamfetamin som såldes i USA från Mexico.

till att drogen spridit sig från västkusten och in över hela USA. Tillverkningsprocessen är dock farlig. Explosionsrisken är stor och spåren av giftiga kemikalier sitter kvar i byggnaden under lång tid framöver om den inte saneras. Därför använder polisen alltid skyddsutrustning då de går in någonstans där de misstänker att man tillverkat metamfetamin.

Den vanligaste metoden har i USA har varit att använda efedrin och pseudoefedrin som finns bland annat i förkylningsmediciner. I Sverige är dessa receptbelagda men fram till 2006, då Combat Methamphetamine Act trädde i kraft, gick de att köpa fritt på apoteket i USA. Med den nya lagen har mängden medicin en

Fakta. Metamfetamin

- Metamfetamin utvecklades i slutet av 1800-talet i Japan. Under andra världskriget användes det av flera länders arméer för att stärka soldaternas uthållighet och förmåga.
- Idag är det vanligast i Sydostasien och USA.
- Metamfetamin kan rökas, sniffas, injiceras eller tas oralt och en studie av Dr. Richard Rawson, professor vid UCLA, har visat att metamfetamin kan frigöra tusen gånger högre halter av dopamin än kroppen kan göra på naturlig väg.
- Missbrukare kan drabbas av neurologis-

ka skador, paranoia, tandlossning och "meth-bugs", en krypande klåda som får personen att klia sönder sin egen hud.

- Bland användarna finns lika många kvinnor som män och eftersom metamfetamin höjer sexlusten föds många barn in i försummelse.
- Två av tre som hamnar i Colorados drogomstolar missbrukar metamfetamin.
- 2007 kostade ett gram i USA 270 dollar och innehöll 39 procent metamfetamin. 2010 kostade samma mängd 105 dollar medan renheten stigit till 83 procent.

person kan köpa begränsats och varje köp registreras i butiken. Problemet är bara att inget hindrar folk från att gå från ett apotek till ett annat och handla.

– Det är precis vad som hänt. Dessutom har vi sett en ökning av de riktigt små labben, där man med "one pot-metoden"

tillverkat metamfetamin för eget bruk och försäljning i liten skala. Då behövs bara en liten mängd efedrin, berättar James Palestino, ansvarig för National Meth Centers regionala kontor i Klippiga bergen.

Även i Mexiko har myndigheterna för-

sökt att begränsa tillgången till efedrin och pseudoefedrin genom lagstiftning. Men det har visat sig ha liten effekt. Under 2010 kom mellan 80 och 85 procent av allt metamfetamin som såldes i USA från Mexiko. Och i början på februari i år gjorde den mexikanska polisen ett rekordbeslag, 15 ton rent metamfetamin i pulverform. Det är dubbelt så mycket som man tog vid gränsen mellan USA och Mexiko under hela 2011. På gatan skulle det vara värt cirka fyra miljarder dollar.

– Metamfetaminet har haft sina upp och nedgångar men nu är det på väg upp igen. Det beror framför allt på att de stora drokartellerna som verkar i Mexiko hittat sätt att få tag i efedrin och pseudoefedrin. De gör affärer med bland annat Kina, Indien och Sydkorea, berättar James Palestino.

"Metamfetaminet har haft sina upp- och nedgångar men nu är det på väg upp igen."

JAMES PALESTINO

James Palestino konstaterar också att lönsamheten för drokartellerna är enorm. Med exempelvis kokain och marijuana är de beroende av att förhandla med odlarna, men med metamfetamin kan de kontrollera hela processen, från tillverkning till transport och försäljning i USA. Framför allt är det Sinaloa-kartellen som tycks stå för den största delen av den internationella handeln med metamfetamin. ■

JUSTIN SESSIONS FASTNADE DIREKT

Efter femton års missbruk ställde Justin Sessions övervakare ett ultimatum: **Lämnade han inte ett rent urinprov väntade 24 års fängelse.** Ändå kunde han inte stå emot. Samma kväll försökte han ta livet av sig genom att injicera klorin.

Egentligen fick Justin Sessions aldrig någon ärlig chans. Som trettonåring levde han på gatorna i Denver efter att hans mamma flyttat ihop med en man som misshandlade henne. Justin fick välja, antingen finna sig i de regler mammas man satt upp eller flytta. Han valde det senare.

Första gången han provade metamfetamin var i en gränd intill ett nattöppet café där han och några kompisar brukade hänga. Han drog upp pulvret i näsan från ett cd-fodral och var fast direkt. Två veckor senare började han injicera.

– Första gången mådde jag fantastiskt bra. Det var en total "body high". Alla känslor försvann och jag var oövervinnerlig. Som Stålmannen. Så var det i några år sedan kom problemen, berättar Justin Sessions.

Att börja injicera metamfetamin beskriver han som att gå in i en annan värld. Beroendet tog över mer och mer av hans liv. Största delen av dagen jagade han antingen pengar till metamfetamin eller en langare att handla av. Han började begå brott och kom snart på idén att själv börja sälja.

– Det var ett bra liv, säger han med ett ironiskt skratt.

Allt var egentligen en enda lång spiral mot botten och Justin Sessions kom till en punkt där han varje dag tänkte att han inte ville leva som han gjorde. Han ville

verkligen sluta men kunde inte. När hans övervakare ställde sitt ultimatum gick han hem och hade bestämt sig för att inte bli hög. Samma kväll kom en polare över och snart satt han där med nålen i armen.

– När min kompis gått flippade jag ur. Jag satt och bara skakade och tänkte att jag skulle åka in på 24 år och att mitt liv var slut. Jag tittade mig omkring och hittade en flaska klorin, tog sprutan, drog upp och försökte injicera i armen, berättar han.

Idag tror han det främst berodde på rädsla. Han ville inte sitta i fängelse.

– Egentligen ville jag inte dö heller, men jag ville inte leva som jag gjorde. Men jag fick inte in nålen. Istället bröt jag ihop och grät hela natten.

Morgonen efter ringde Justin Sessions sin övervakare och berättade vad som hänt och hur gärna han ville ha hjälp. Övervakaren lyckades ordna en plats på

Frälsningsarméns behandlingshem, ett av få slutna behandlingshem i Denver som är gratis. Missbrukarna bor och arbetar på hemmet samtidigt som de också går i terapi och arbetar sig igenom tolvstegsprogrammet.

– Nu är det fyra år sedan jag blev ren och har inte sett metamfetamin sedan dess. Jag har brutit all kontakt med gamla vänner och är rätt bra på att inte utsätta mig för några frestelser, berättar Justin Sessions.

Suget efter metamfetamin är borta sedan länge men rädslan för att falla tillbaka i missbruket präglar fortfarande hans liv. Fyra gånger i veckan går han på Chrystal Meth Anonymous möten, som bygger på samma princip som Anonyma alkoholister. Han bor långt utanför Denver och är anställd av behandlingshemmet där han själv fick hjälp. På dagarna kör han lastbil ihop med någon av de missbrukare som fortfarande kämpar med sitt beroende, precis som Justin Sessions gjorde för några år sedan.

– Metamfetamin är enligt min erfarenhet den svåraste drogen att hålla sig borta från. När jag ser folk som kommer in nu så påminns jag om min egen historia och var jag inte vill vara, säger han. ■

"Första gången mådde jag fantastiskt bra. Det var en total 'body high'."

JUSTIN SESSIONS

Drogfri i fyra år. "Jag har brutit med alla gamla vänner", säger Justin Sessions.

EN KRONA LAPPEN INTOG NORDSTAN

I Sverige lever i dag cirka **385 000 barn** med en vuxen som har en riskabel alkoholkonsumtion. Det ville fyra elever på utbildningen Projektbildaren vid Wendelsbergs folkhögskola uppmärksamma i ett projektarbete.

De slog sina kloka huvuden ihop

och kom fram till att en manifestation, där människor får köpa en post-it-lapp för en krona styck och på så vis bidra till uppmärksamhet kring de här barnen, och på samma gång ekonomiskt, skulle vara genomförbar – och rolig.

Den 19 april riggade Daniel Alfredsson, Olof Lavesson, Linnea Grankvist och Hanna Jansson upp ett bord med sin logga mitt i köpcentret Nordstan i Göteborg och sålde 10 000 färgglada post-it-lappar som sattes upp på stolpar runt omkring.

– Det var jätteroligt och blev väldigt uppmärksammat, post-it-lapparna syntes lång väg och många blev nyfikna och kom fram och frågade vad det handlade

om. Vi berättade och de flesta valde att betala en krona för en lapp. Många gav dessutom mer än en krona i bidrag, säger Daniel Alfredsson, som är nöjd med resultatet.

Målet – att sälja 385 000 lappar – nåddes förvisso inte.

– Men det hade vi inte heller väntat oss. 10 000 insamlade kronor är bra och pengarna kommer att gå oavkortat till nätverket De Glömda Barnen som satsar på utbildningar för vuxna om barn i missbruksmiljöer och till barnaktiviteter. ■

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

"Det var jätteroligt och blev väldigt uppmärksammat, post-it-lapparna syntes lång väg."

Hanna Jansson, Olof Lavesson och Linnea Grankvist sålde 10 000 lappar under sin manifestation.

FOTO: NICKE JOHANSSON

PROJEKTBUILDAREN FIRAR 10 ÅR

FOTO: PONTUS JOHANSSON

Mixen av erfarenheter är viktig på Projektbildaren.

För tio år sedan startade utbildningen **Projektbildaren på Wendelsbergs folkhögskola i Mölnlycke**. Många av kursdeltagarna har idag jobb inom nykterhetsrörelsen.

Den ettåriga kursen syftar till att ge kunskap om hur man planerar och genomför projekt inom den ideella sektorn. Tanken är att kursdeltagarna finna ett framtida arbete eller uppdrag inom den ideella sektorn i allmänhet och nykterhetsrörelsen i synnerhet. Efter 10 år står det klart att av de 158 elever som genomgått kursen har en majoritet fått anställning inom nykterhetsrörelsen; före detta elever arbetar idag inom IOGT-NTO, Junis, UNF och NBV.

– Det är förstås jätteroligt att så många har fått jobb. Men det är också roligt att se

att deltagarna har ökat sitt ideella engagemang över lag. Många sitter också numera med i styrelser, säger Wendelsbergs linjeledare Björn Lanefelt.

Han anser att en av kursens styrkor är att UNF, Junis, NSF och IOGT-NTO har en styrgrupp som löpande kommer med idéer om hur utbildningen ska utformas.

– Man kan säga att det är folk inom nykterhetsrörelsen som utbildar och utbildningen förändras också år efter år utifrån nya infallsvinklar och kursdeltagarnas önskemål och behov.

"Det är förstås jätteroligt att så många har fått jobb."

"Utbildningen fungerar som en ögonöppnare."

Under kursens gång lär sig deltagarna bland annat kommunikation, ledarskap, projektledarskap, projektmotodik, drogkunskap, folkrörelsekunskap och att tala inför en grupp. Och inte minst lär de sig att se helheten, att alla förbunden hör ihop och har stora fördelar av att samverka.

– Men alla hamnar inte i anställning. Några har efter kursens slut insett att de inte vill jobba avlönat, utan trivs bättre med ett ideellt engagemang. På så vis fungerar utbildningen som en ögonöppnare, man får nya insikter och kommer ofta fram till vad det är man egentligen vill göra. ■

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

Clownen Duff-Duff underhåller vuxna och barn.

FAMILJEKUL I FAGERSTA

När IOGT-NTO bjuder in till en **familjedag i Fagersta** ringlar sig kön lång utanför lokalen. Klockan två öppnar portarna och både små och stora barn välkomnas in tillsammans med föräldrar och släktingar.

TEXT OCH BILD **MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN**

Femtio kronor kostar inträdet för vuxna, hälften för barn. Då ingår disco, ansiktsmålning och en skojig föreställning med clownen Duff Duff. Fika köper man till självkostnadspris i cafeterian.

Mikaela är här med 3-åriga sonen Mio för första gången. Hon sitter vid ett bord med andra föräldrar och fikar.

– Det här är jättekul för både barn och föräldrar. Det fanns ett anslag på dagis

och jag tänkte direkt att detta är något för oss. Det är så bra att det inte är någon åldersgräns, även de minsta barnen är välkomna. När det är teater orkar de inte sitta still. Men en clown går ju alltid hem, säger Mikaela och får medhåll av Mios bonuspappa Kalle, som har följt med.

– Om det arrangeras något för barn i Fagersta så går man ju, det är en självklarhet! Det är inte så ofta det händer grejer här.

I ett rum är ansiktsmålningen i full gång. Barnen har att välja mellan att bli fjärlar, sjörövare eller clowner. IOGT-NTOs distriktskonsulent Karin Wester håller i penslarna och betar av barn på löpande band. De flesta tjejer vill bli fjärlar och de flesta killar sjörövare – förstås. Kön är lång, nästan alla barn vill bli målade och snart tar Karin hjälp av en pappa som snabbt ställer upp.

– Puh, ja det är ganska jobbigt det här, säger hon. Tills nästa gång vi har en familjedag få vi nog se till att gå en kurs i ansiktsmålning.

I ett annat rum dunkar senaste hitsen från Melodifestivalen och en drös ungar studsar runt med ballonger och söta klänningar. Föräldrarna sitter på rad och tittar på – eller småpratar med varandra. Fagersta är inte så stort och många känner varandra sedan innan. Alla är överens om att det här är ett jättebra arrangemang som man bara inte får missa.

Bosse Axelsson, ordförande i föreningen – som heter Protest – berättar att förra

Fakta. Västmanland

Medlemsantal: 975
Antal föreningar: 22 aktiva
Omsättning: 1,1 miljon kronor

gången de hade en sådan här familjedag kom runt 100 personer.

– Jag tror att vi blir minst lika många i dag, säger han glatt och tillägger att huset är mycket aktivt. Man har både egen verksamhet i form av kurser, studiecirklar, Junis och UNF och hyr ut till bland andra PRO och Villaägarna.

– Här händer det saker i stort sett varje dag. Men så har vi också en av de bästa föreningslokalerna i södra Fagersta. Nyligen fick vi 400 000 kronor av Boverket för att göra en ungdomsanpassning. Tanken är att bygga ut och få fart på ungdomsverksamheten, så att vi får in fler unga i rörelsen. Vi försöker jobba mycket mot familjer och håller också i en föräldraträff varje termin, där vi arbetar med NBVs föräldramaterial.

För att de unga medlemmarna – de mellan 20 och 40 – ska känna sig hemma har de bildat en "tvärgrupp".

– Tanken är att de ska hitta verksamhet som passar deras åldersgrupp. Inför den här familjedagen har de bland annat haft hand om discot och ansiktsmålningen, säger Bosse Axelsson.

Föreningen Protest har 95 medlemmar och ungefär samma antal i Junis och UNF. Förutom att arrangera familjedagar arrangerar föreningen också ett kojbyggarläger varje år i augusti. Det brukar locka massor av barn och resulterar ofta i ett 60-tal nya medlemmar.

"Här händer det saker i stort sett varje dag."

BOSSE AXELSSON

Klockan närmar sig tre och det är snart dags för clownen Duff Duff att göra entré. Barnen hoppar och studsar otåligt vid ingången till salen där uppträdandet äger rum. De placeras ut i jämna rader så att alla ska se bra – och så dyker clownen upp. Han river ner skrattsalvor nästan med en gång när han klantar sig. Barnen är med på noterna och ropar och hojtar; nej, inte så! när han försöker rigga upp cylindrar för ett avancerat balansnummer.

Ute i cafeterian pustar IOGT-NTO-veteranerna Gun Westberg och Ulla-Britt Petterson ut. De är nästan alltid med och hjälper till på sådana här arrangemang – och de älskar det.

– Åh, det är så roligt att träffa alla barn och familjer. Och så har vi kul här bakom också, säger hon och börjar plocka undan bullar, kakor och saft. Dagen börjar lida mot sitt slut. När clownen Duff Duff har sagt och gjort sitt kommer de flesta att gå hem.

– Det har varit en fantastisk dag! Nu hoppas vi att det här blir en tradition. ■

HALLÅ DÄR!

Lena Eriksson

kassör Västmanlands distrikt.

Hur ser medlemsutvecklingen ut i distriktet?

– Som i så många distrikt minskar medlemsantalet tyvärr. Många är äldre och faller ifrån, och vi har varit dåliga på att ta vara på dem som inte har fortsatt att betala. Där måste vi bli bättre!

Vilka utmaningar har ni framför er?

– Att värva nya medlemmar är jätteviktigt. Blir vi färre får vi inte ens ha vår konsulent kvar. Dessutom vill vi hitta personer som vill arbeta aktivt ute i föreningarna. En annan utmaning är att få igång ett tätare samarbete över förbundsgränserna. UNF och Junis är väldigt positiva till detta. Vi tror att vi kommer att bli starkare tillsammans och att vi behöver varandra för att växa. Vårt hus i Västerås kan också behöva vårt stöd, där behöver vi säkert lägga ner en del tid. Västerås och Fagersta är de orter vi kommer att satsa mest på.

Vad har ni på gång i år?

– Folknykterhetens vecka kommer att innebära en del aktiviteter ute på våra föreningar. Den 21 maj deltar vi också i Våruset. Vi hoppas på att bli ett stort gäng tjejer som ger oss ut. Vi kommer att bära IOGT-NTO-västar och bära plakat för att synas ordentligt. Och så har vi en del funderingar kring att starta upp sociala företag, men det är ännu bara en tanke och har inte konkretiserats. ■

HALLÅ DÄR!

Bo-Göran Trulsson,

Aktuell med bild- och textberättelsen *Lycklig igen*

Berätta om din bok!

Man kan säga att det är min personliga berättelse i bild och text om min resa ur psykisk sjukdom och alkoholism. Jag hade varit alkoholist i många år när jag år 2000 av min kontaktperson uppmuntrades

att börja måla och skriva igen – jag målade mycket som ung. Men så skilde jag mig och då började jag dricka ännu mer. Jag blev väldigt dålig, hamnade på avgiftning och fick sedan antabus. Efter det började mitt tillfrisknande. Jag började må

FOTO: PRIVAT

bättre både fysiskt och psykiskt och började skissa på femton tavlor som symboliserar femton års livskris och de olika faser jag gått igenom.

Vad har du mött för reaktioner?

Mycket positiva, både från andra psykiatrier och av personal. Många vittnar om att de känner igen sig i min berättelse.

Vad har IOGT-NTO betytt för ditt tillfrisknande?

Mycket. Det var min kontaktperson som tog mig till IOGT-NTO i Trelleborg. De sa att allt blir bättre när man slutar dricka. Och det blev det! Min ångest minskade. Så jag började gå till IOGT-NTO regelbundet. Nu är jag där varje helg och fikar och snackar. En gång var jag nära att ta ett återfall, men valde att gå förbi IOGT-NTO först. Där blev jag övertalad att inte ta det där återfallet.

Hur ser framtiden ut?

Jag är lycklig över att jag mår så mycket bättre i dag! Utan allt stöd jag har fått från olika håll hade det aldrig gått. Och så skriver jag på en självbiografi, där jag går mer på djupet med allt som hänt. Den hoppas jag ska bli klar till sommaren.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

FILM

Barmhärtighetsmord i Fossum-thriller

Jag kan se i mörkret
Karin Fossum
Forum

BOK Riktor är en udda man med inrutade vanor. Han arbetar som sjuksköterska på ett äldreboende och bor ensam i en välstädd lägenhet. Han har en liten egenhet. Han ser sig som förmer än andra och anser sig ha rätt att påskynda de gamlas dödande. Han låter bli att medicinera dem och ger dem gärna ett tjuvnyp när ingen ser. En enda vän har han. Alkoholisten Arnfinn kommer gärna hem till Riktor, eftersom han där bjuds på gratis sprit. Men det räcker inte. En dag får han för sig att stjäla pengar ur sin generösa kompis plånbok – en handling som kommer att stå honom dyrt. Riktor visar sig nämligen vara förmögen till besinningslöst våld. Kan det vara han som tagit livet av en av

patienterna på äldreboendet? Polisen kopplas in. Karin Fossum är som alltid läsvärd. Här gör hon ett fasansfullt porträtt av en

mycket störd man, helt ur hans synvinkel. Det är spännande och välskrivet från första raden.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

BOK

Besatt av sökandet efter rätt hus

Hög på Hus
Alexander Norén
Albert Bonniers Förlag

BOK Om vi står inför en bostadsbubbla eller inte har diskuterats under flera år. Särskilt i storstäderna har priserna skjutit i höjden, även om de nu verkar ha mattats av något. Att göra bostadskarriär har för många varit ett sätt att både skaffa sig ett kapital och ett bra boende. För ekonomijournalisten Alexander Norén blev bostadslustandet en mani, ja, snudd på ett missbruk. Han smygsurfade dagligen på Hemnet för att

hitta det ultimata Bromma-huset åt sig och sin familj – som började sin bostadskarriär med en liten förortslägenhet som ombildades till bostadsrätt. I den här mycket underhållande och informativa boken om drömmen om det perfekta boendet skriver Norén självutlämnande om sin snudd på sjukliga besatthet av husletande. Han berättar om nerviga

budgivningar som går över styr, räds-lan över att köpa fel hus och sälja sitt eget för billigt och om hur man ska tänka när man väljer mäklare och kanske vill slå till på ett hus man inte har råd med. Alexander levde under många år i väntan på det

"rätta" huset som uppfyllde alla hans krav – vilket tog både tid och energi. I dag har han landat – och kommit hem.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

BOK

Turister och flyktingar.
Deras vägar korsas
utanför ön Lipari.

Livsavgörande beslut i italiensk drama

FILM *Terraferma*
Italiensk film

FILM Flyktingströmmarna från Afrika till Europa går ofta via de små vulkanöarna utanför Siciliens kust- och det är kring detta tema som sicilianska "Terraferma" kretsar. När några fattiga fiskare en dag ute till havs stöter på en last afrikanska flyktingar på en flotte, beslutar de sig – mot polisens uttryckliga order – att rädda dem. En av dem är en gravid

kvinna och hennes son. Hon tas om hand av en av fiskarnas familj, dottern Maria och sonsonen Filippo, eftersom hon strax ska föda. Samtidigt försöker Maria förmå sin svärfar och son att sälja fiskebåten och flytta till Sicilien för att börja ett nytt liv – hennes make försvann i havet och hon har inte längre någon försörjning. Hon rustar upp huset de bor i för att kunna hyra ut det till sommarturister, i väntan på flytten till "fastlandet". Men allt går inte

som de tänkt sig. Filippo ställs inför ett livsavgörande beslut när han återigen konfronteras med en grupp flyktingar ute till havs. Ska han rädda dem – eller vända ryggen till som polisen har kommanderat? Och hur ska familjen göra med den afrikanska kvinnan och hennes barn? Att gömma dem är ett brott. Men kan de bara sparka ut dem? "Terraferma" är ett starkt och gripande drama om flykt, kärlek och medmänsklighet.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

BOK

Att minnas en dotter

FILM *Blå skymning*
Joan Didion
Atlas

BOK Trettionio år gammal dog författaren Joan Didions enda dotter Quintana Roo. Året innan förlorade hon sin make. Det är inte svårt att förstå varför den här vackra lilla boken andas vemod, saknad och sorg. Med lätt, målande hand berättar Joan

växt. Hon funderar också kring sitt eget föräldraskap. Som hos alla föräldrar har det funnits

om sina minnen av dottern; glimtar av hennes bröllop, hennes barndom och upp-

tvivel och rädslor – kunde hon ha gjort mer? Man kan tro att det här är en tung och svår bok, men det är det inte. Den äldre Joan Didion för oss med varsam hand genom poetiska skildringar och filosofiska resonemang och livets med- och motgångar. Det känns självklart och enkelt och svårt på samma gång. Och det är oändligt vackert skildrat.

MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

MISSA INTE!

1 BOK "Stilla Havet" (Albert Bonniers Förlag) av debutanten Malin Nord. En stark berättelse om att dricka sig bort från sig själv, in i mörkret, men ändå bli ifattsprungen av det förflutna. Den handlar också om en familj och om att vara en missbrukares syster och leva med skulden över att det var han som gick under och därför drivas till att förstöra allt det i sitt eget liv som kunde ha varit gott.

2 TEATER "Treater" på Intiman i Stockholm. Mycket teater, men mycket bra teater som pågår i närmare sex timmar! Handlingen kretsar kring de trassliga relationerna i en familj, uppdelade i tre olika rum; vardagsrummet, matsalen och trädgården. Roligt och välspelet med bland andra Maria Kulle och Johan Rheborg.

3 FILM "Jiro dreams of sushi", dokumentären om världens främste sushikock Jiro Ono, som 85 år gammal betraktas som en levande nationalklenod. Han arbetar fortfarande från gryning till solnedgång för att försäkra sig om att varje detalj i matlagningen uppfyller hans krav på perfektion. Premiär den 20 april.

FOTO: MAGNOLIA PICTURES

FOTO: NONSTOP ENTERTAINMENT

FOTO: MATS BÄCKER

Ninni Bautista

NAMN: NINNI BAUTISTA
(NINNIS PAPPA KOMMER
FRÅN SPANIEN)

ÅLDER: 30

FAMILJ: MAKEN
JONAS OCH SONEN
ZACHARIAS 2,5

BOR: PÅ VENDELSÖ I
STOCKHOLM

YRKE: SÅNGERSKA
OCH KÖRLEDARE

MEDLEM I IOGT-NTO:
I MÅNGA ÅR

Känner du någon
som borde bli
månadens medlem?

TIPSA OSS på
accent@iogt.se eller
Accent, Box 12825,
112 97 Stockholm

"Musiken är som luften
jag andas, ett måste
för att överleva."

Du blev en av finalisterna i TV4s musiktävling The Voice.

Hur kändes det?

Fantastiskt kul! Jag hade förstås hoppats på att vinna, men kände inte att mitt liv stod och föll med en vinst. Jag har en tvåring hemma och ett barn i magen, så jag har mycket annat som är viktigare just nu. Men visst har det varit en bra erfarenhet att vara med i tävlingen. Vi var från början närmare femtio deltagare som konkurrerade om platser hos coacherna Carola, Ola Salo, Petter och Magnus Uggla. Jag blev vald av både Magnus och Carola, men jag bestämde mig snabbt för Magnus. Jag kände att han var den jag skulle utvecklas mest hos, eftersom hans musikstil skiljer sig från min. I början var vi 14 i varje lag, sedan röstades en efter en bort under 14 veckor. Jag är jättestolt över att bli den artist som Magnus Uggla hade kvar som "sin" in i det sista. Det hade jag aldrig trott när jag anmälde mig.

Hur ser din musikbakgrund ut?

Jag har arbetat som sångerska i sju år och har sjungit på stora företagsevent, i band och har körat bakom artister som Lena Philipson, Shirley Clamp och Pernilla Wahlgren. Jag började med piano och flöjt som ung, men har alltid sjungit också. Vi var nio syskon och höll på mycket och musicerade. Efter gymnasiet började jag på Musikhögskolan och tänkte först bli dirigent. Men sången tog över allt mer. I dag har jag bra musikalisk koll och är mångsidig. Men jag längtar efter en möjlighet att komma vidare i min karriär och det var därför jag sökte till The Voice. För att bli sedd och kanske få göra ett album.

Vad har du lärt dig i The Voice?

Massor. Den här tävlingen handlar ju mycket om att förädla det man redan har. Det har varit utvecklande att sjunga i direktsändning, att ta plats och sträcka på sig. Det har varit en fantastisk erfarenhet.

Vad är det bästa med att syssla med musik?

För mig har det bara varit en självklarhet att det är detta jag ska göra, jag har alltid varit bergsäker på det och min drivkraft har varit enorm. Musiken ger mig så otroligt mycket och jag skulle inte kunna tänka mig ett liv utan musik. Musiken är som luften jag andas, ett måste för att överleva. Den är ett kall och ger en enorm glädje och personlig tillfredsställelse.

Hur ser framtiden ut?

Jag hoppas på att få lite andra sorters sångjobb nu när mitt ansikte är mera känt. Sedan finns det lösa planer på att Magnus ska skriva en låt till mig till nästa Melodifestival. Men vi får se vad som händer. Jag skyndar långsamt.

Varför är du nykterist?

Åh, jag har alltid varit det, så det är en naturlig del av mig och något jag valt själv. Min pappa drack en del när jag var liten, men slutade helt, så man kan säga att jag har vuxit upp i en nykter familj. Jag dricker inte för att jag gillar inte att tappa kontrollen och av hälsoskäl. Jag upplever sällan att jag blir ifrågasatt, utan folk accepterar min nykterhet och tycker oftast att det är positivt och strongt av mig.

TEXT OCH FOTO MARIA ZAITZEWSKY RUNDGREN

**Till skolavslutningen
kommer många föräldrar
att köpa både öl och cider.***

Till sina tonåringar.

Informationsinsatsen som riktar sig till tonårs-
föräldrar fortsätter och nu kan du och din förening
beställa material i form av flygblad, affischer, dekal
och broschyrer kostnadsfritt.

Ta kontakt med Helena Bergkvist, 08-672 60 18
eller helena.bergkvist@iogt.se

www.tankom.nu

* Skolelevers drogvanor 2011, CAN (12 % av eleverna i åk 9 och 30 %
av eleverna i gymnasiet anger att föräldrar är en källa till alkohol).

Resor hösten 2012

NORMANDIE 4-10 sept

Rundresa i en av Frankrikes mest intressanta

regioner, känd som
invasionskusten under
andra världskriget,
men också för sina
badorter, kulinariska
läckerheter och kultur-
skatter

BRASILLEN 9-23 november

En resa till de vackraste
och intressantaste plats-
erna i Brasilien såsom
Amazonas mytomspunna
regnskog, sambastaden
Rio de Janeiro, Iguassu-
fallen och den före detta
huvudstaden Salvador,

**SOBER
RESOR**

Vill du veta mer?

Ring 031-265330, E-mail:
soberresor@telia.com
www.soberresor.se

Du vet väl att din förening kan teckna
gåvoprenumerationer till människor,
företag eller institutioner som
borde läsa Accent?

Föreningen betalar 175 kronor per år och prenumeration.

Hör av er till Medlemsservice på 08-672 60 38

eller medlemsservice@iogt.se.

accent

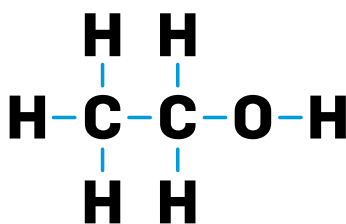
Förbundsordföranden. Anna Carlstedt

Guldkant för vissa, katastrof eller helt onödig för andra.

Om molekylens makt

Det är fascinerade att en enkel liten molekyl kan påverka oss så mycket. En del beskriver den som en guldkant, ett sätt att rensa hårddisken, en kulturfråga. För andra innebär den katastrof. Själv tycker jag mest att den inte behövs.

Den lilla etanolmolekylen, som ser ut som en hund när man bygger upp den som en tredimensionell modell, fäster överallt och påverkar alla organ i kroppen. Skriver man formeln tvådimensionellt blir det såhär:

Etanol.

Alkohol – Etanol – Etylalkohol har kemiska formeln $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$. Eller, om man delar upp den i ingående grupper,

$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$. En molekyl som används flitigt för att fixa fest, avslappning, helg.

För många av oss betyder den elände. Men för hur många är alkoholen ett bekymmer? Åtminstone för de 1 miljon svenskar som har ett riskbruk: Det vill säga som dricker så mycket att vardagen ofta blir svår och jobbig att hantera. Både för den som dricker och för alla runt omkring: Barn, syskon, vänner, jobbar-kompisar.

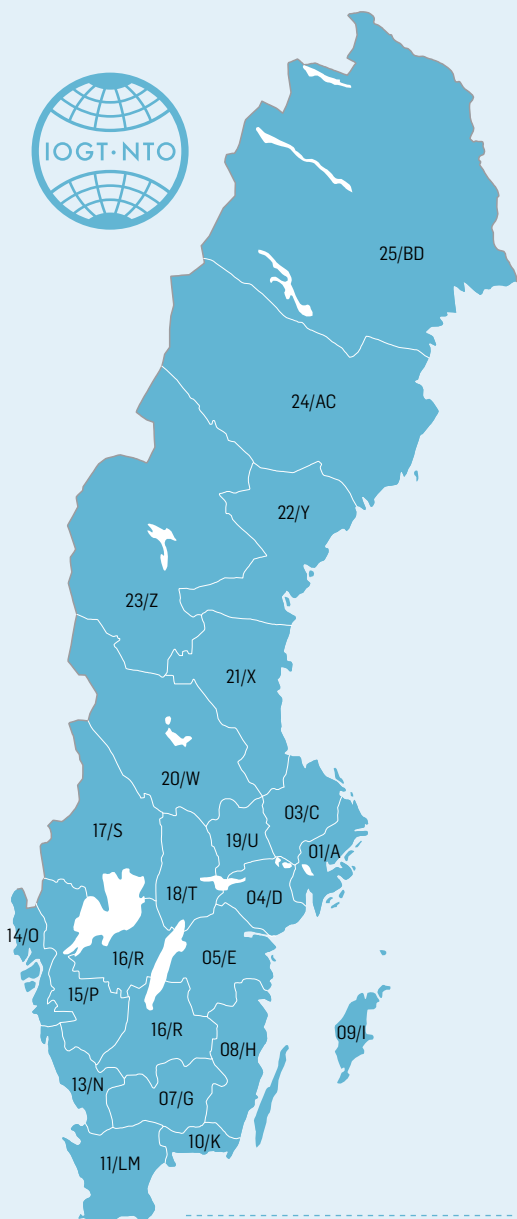
I Sverige dör 7000 personer om året av sina alkoholskador. Det blir rätt många Estoniakatastrofer. I ljuset av det känns det märkligt att man fortfarande ofta måste försvara sig för att man väljer att avstå just den lilla molekylen.

I helgen var jag i Falun för att få avnjuta en konsert med Thåström. Med hjälp av ansenliga mängder $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ hade minst hälften av publiken sett till att de var så fulla att de inte kunde stå rakt. De struntade fullständigt i vad som pågick på scen. För dem var etanolmolekylen betydligt viktigare än Thåström och hans band,

som kämpade för att överrösta publiken. Här hjälpte inga Marshall-stackar i världen. Magin försvann och jag insåg att det gällde att sänka förväntningarna och mest vara tacksam om ingen kräktes på mig. Och minnas de Thåström-konserter jag varit på med en nykter, fokuserad publik av hardcore-fans.

Temat för årets Folknykterhetens Vecka är Fest för alla. Under den parollen hoppas jag att det blir partyn, konserter, fotbollsmatcher och brännbollsturneringar under ljumma majkvällar i hela landet, utan att den lilla molekylen som ser ut som en hund måste vara med: att människor i alla åldrar får njuta av lite guldkant i tillvaron. Och komma ihåg det dagen efter också. Thåström och hans band är välkomna!

Anna Carlstedt

Här finns IOGT-NTO

STOCKHOLM, 01/A

Kontaktperson: Kajsa Elveberg
08-21 37 51, 0707-78 70 03

UPPSALA, 03/C

Kontaktperson: Mona Örjes
018-12 14 86, 0733-83 83 42

SÖDERMANLAND, 04/D

Kontaktperson: Micael Söderström,
0155-28 15 40, 070-770 99 57

ÖSTERGÖTLAND, 05/E

Kontaktperson: Ulf Zetterström,
013-10 40 40, 073-383 83 39

JÖNKÖPING, 06/F

Kontaktperson: Tomas Nylén,
036-12 07 10, 073-056 44 88

KRONOBERG, 07/G

Kontaktperson: Anders Karlman, 073-271 76 04

KALMAR, 08/H

Kontaktperson: Maria Brundin, ordförande,
070-247 98 37

GOTLAND, 09/I

Kontaktperson: Monica Engström-Thomsson,
0498-21 50 43, 070-190 84 34

BLEKINGE, 10/K

Christer Karlsson, Leif Ottosson,
0457-157 11, 0733-83 83 31

SKÅNE, 11/LM

Kontaktperson: Peter Tuvegård,
040-611 51 15, 070-190 84 05

HALLAND, 13/N

Kontaktperson: Leif Arne Gustavsson
0346-164 90, 0703-777 187

GÖTEBORG OCH BOHUSLÄN, 14/O

Kontaktperson: Malin Westergren (föräldraledig),
vik Daniel Carlryd, 031-77 57 860

ÄLVSBORG, 15/P

Kontaktperson: Anneli Simu Gunnarsson,
Ola Österlund, 033-10 32 72, 076-84 28 283

SKARABORG, 16/R

Kontaktperson: Petra Berghäll, 0500-48 34 13

VÄRMLAND, 17/S

Kontaktperson: Monica Ståhl, ordförande,
054-18 77 72, 073-040 16 09

ÖREBRO, 18/T

Kontaktperson: Per Holm
019-13 85 65, 019 -611 58 14

VÄSTMANLAND, 19/U

Kontaktperson: Per-Erik Lundberg, ordförande,
070-395 96 10

DALARNA, 20/W

Kontaktperson: Krister Broberg, ordförande,
0243-851 05, 073-511 46 13

GÄVLEBORG, 21/X

Kontaktperson: Krister Lundgren, ordförande,
0650-14791, 0738-17 72 34

VÄSTERNORRLAND, 22/Y

Kontaktperson: Mats Löw (Medelpad), Ingela
Sjöberg (Härnösand)
0660-175 95, 076-135 85 86, 070-284 88 21

JÄMTLAND, 23/Z

Kontaktperson: Charlotte Henriksson
063-13 20 45

VÄSTERBOTTEN, 24/AC

Kontaktperson: Inger Malmén, 0730-45 90 90

NORRBOTTEN, 25/BD

Kontaktperson: Anna-Lena Gröhn
073-0911 767

Värva en medlem!

Värvarens personnr

MEDLEMSLÖFTE

Som medlem i IOGT-NTO lovar jag att arbeta för ett bättre samhälle utifrån IOGT-NTO-rörelsens grundsatser och program.

Därmed lovar jag att leva helnyktert, det vill säga att ej använda alkohol drycker med högre alkoholhalt än 2,25 volymprocent, narkotika eller andra gifter med berusande effekt.

IOGT-NTO är ansvarigt för behandlingen av de personuppgifter som du lämnar i samband med din medlemsansökan. Personuppgifterna kommer IOGT-NTO att använda för att föra medlemsregister och behandlas inom ramen för IOGT-NTO:s verksamhet. De kan också komma att överlämnas för behandling till annan part som IOGT-NTO har ett avtal med, exempelvis för administration av medlemsavgifter eller för erbjudanden om tjänster och produkter till dig som medlem.

IOGT-NTO är angelägen om att de personuppgifter som registreras är riktiga. För att ge dig som medlem bästa möjliga service är det därför viktigt att du meddelar oss eventuella förändringar. Du kan när som helst skicka en skriftlig begäran till oss om information om vilka personuppgifter om dig som behandlas.

Vill du inte att dina personuppgifter överlämnas till annan för exempelvis marknadsföringsändamål är du välkommen att skriftligen anmäla detta till oss.

Jag står bakom IOGT-NTO:s medlemslöfte och vill bli medlem

Jag godkänner att IOGT-NTO sparar och hanterar mina personuppgifter.

Namnteckning *

Förnamn *

Efternamn *

Gatuadress *

Postnummer *

Ort *

Personnr (10 siffror) *

Telefonnr

E-postadress

Eventuellt önskad förening

* Obligatoriska uppgifter.

Skicka in talongen till IOGT-NTO, Box 12825, 112 97 Stockholm

IOGT-NTO INFORMERAR

www.iogt.se • www.sobernet.nu • 08-672 60 05 • info@iogt.se

Folknykterhetens vecka 2012

Årets kampanj heter Fest för alla, med underrubriken Alkoholfri-garanti. Tanken är att lyfta fram den alkoholfria mötesplatsen, nykterheten och gemenskapen genom aktiviteter som inkluderar alla. En fest för alla, helt enkelt!

Kampanjen pågår under hela vecka 20, med fokus på Folknykterhetens dag den 17 maj. Många av IOGT-NTO-rörelsens föreningar, kårer, kretsar och distrikt kommer att genomföra olika typer av arrangemang. På vår hemsida www.iogt.se/fnv2012 finns information om kampanjen och vi lägger även upp information om aktiviteter runt om i landet som vi får vetskap om.

Stor narkotikakonferens i Stockholm

Den 21–23 maj anordnar World Federation Against Drugs sitt tredje forum för att lyfta upp narkotikaproblematiken runt om i världen. Ämnen som berörs i år är till exempel mänskliga rättigheter och barns rättigheter i relation till narkotika, narkotika-problem och trafficking i Latinamerika, samt förebygg-

gande arbete mot narkotika.

För den som vill läsa mer finns information på www.wfad.se

IOGT-NTO besöker Almedalen i sommar

Under den traditionella Almedalsveckan i Visby kommer IOGT-NTO återigen att finnas på plats. Temat kommer att vara nyktra mötesplatser och ett nyktert arbetsliv. Flera samarbeten med olika organisationer kommer att ske under veckan, och det kommer att finnas ett område som kallas Soberia White Corner.

Sök medel från Kriminalvården

IOGT-NTO har i år beviljats 50 000 kr i projektmedel från Kriminalvården. Tanken är att medlen ska användas till kostnader för att människor som placerats av frivården/kriminalvården dels ska kunna delta i lokal verksamhet, dels kunna delta i regionala/nationella samlingar. IOGT-NTO:s föreningar och distrikt som har eller kommer att ha människor placerade av frivården/kriminalvården i sin verksamhet kan ansöka om projektbidrag. Projektbidraget ska användas för sysselsättning och stödjande insatser under 2012.

För mer information och blanketter, gå in på www.iogt.se/kriminalvarden. Har ni några frågor eller behöver hjälp med ansökan/redovisning, kontakta Lina Staav, lina.staav@iogt.se, 0733-72 62 09.

Pengar att söka

IOGT-NTO har en pott pengar som man kan söka för lokala utvecklingsprojekt inom IOGT-NTO. De prioriterade områdena är medlemsengagemang, medlemsvärkning, samt alkohollpolitik. På vår hemsida www.iogt.se/projektbidrag kan ni läsa mer om kriterier för att söka, samt hur man söker.

Medlem i IOGT-NTO och intresserad av alkohollpolitik?

Folkrörelselobbyisterna är IOGT-NTO:s nätverk där alkohollpolitiska frågor i Sverige och globalt står i fokus. Om du blir medlem får du en möjlighet att lära dig mer om aktuella frågor och hur du kan vara med och garantera en solidarisk alkohollpolitik, både hemma och internationellt. Genom kurser och nyhetsutskick kommer du alltid att vara uppdaterad och ha koll på det senaste inom alkohollpolitiken. Registrera dig som folkrörelselobbyist hos Ella Sjödin, ella.sjodin@iogt.se, 0733-726230. Anmäl dig till utbildningsdagen via www.iogt.se/utbildningar.

5 sätt att engagera dig

- Delta i firandet av Folknykterhetens vecka och dag
- Hjälp till som Junis-ledare
- Värva en medlem till IOGT-NTO
- Ge bort denna Accent till någon som inte är medlem
- Berätta om goda alkoholfria alternativ för en vän

UTBILDNINGAR 2012

Anmälningar till alla utbildningar görs på hemsidan www.iogt.se.

Vill du veta mer om innehållet eller har du andra frågor, se hemsidan, mejla info@iogt.se eller ring 08-672 60 05. I kurskostnaden ingår (om inget annat anges) resa med billigaste färdssätt, mat samt övernattnig i dubbelrum om kursen varar flera dagar.

NGR:s sommarkurs

NGR är en förkortning av Nordiska Godtemplarrådet, och är en samarbetsorganisation för IOGT-organisationer i hela Norden. NGR inbjuder till 2012 års Sommarkurs på Tollare folkhögskola utanför Stockholm. Information om vad som händer, kostnader och annan information hittar du på www.ngrnorden.se/sommarkurs.html.

NÄR & VAR: 25–29 juni. Tollare folkhögskola, Saltsjö-Boo.

KOSTNAD: Varierande beroende på boendeform, se hemsidan.

ANMÄLAN: Via www.ngrnorden.se senast den 15 maj.

CAN:s sommarkurs

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN, genomför en avancerad sommarkurs 18–20 juni på Wendelsbergs folkhögskola. Deltagarna kommer att få fylla på med kunskap inom alkohol- och narkotikaområdet. Mer information och inbjudan finns på www.can.se/sommarkurs2012.

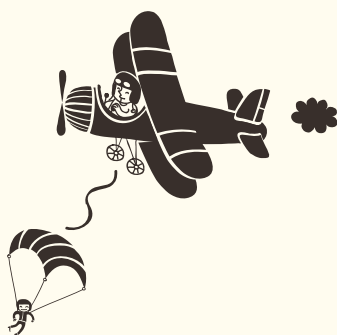
NÄR & VAR: 18–20 juni. Wendelsbergs folkhögskola, Mölnlycke.

KOSTNAD: 3 800 kr inklusive boende och mat, deltagare från CAN:s medlemsorganisationer betalar 2 900 kr.

ANMÄLAN: Via www.can.se/sommarkurs2012 senast den 15 maj.

Nyktra kvinnor kan 2012–2013

Den uppskattade utbildningen för att lyfta fram och stärka kvinnor inom IOGT-NTO är tillbaka. Inom kort kommer en inbjudan att finnas tillgänglig, håll utkik på www.iogt.se/utbildningar. Utbildningen kommer att genomföras i 3 steg under läsåret 2012–2013, med första träffen 8–9 september. Alla deltagare kommer att ha en mentor som hjälper dem i sitt ledarskap.

ANMÄLNINGAR TILL DE OLIKA UTBILDNINGARNA GÖRS PÅ HEMSIDAN, WWW.IOGT.SE/UTBILDNINGAR!

KALENDARIUM

MAJ

11Accent nr 4 kommer ut

14–20...Folknykterhetens vecka

14/5–8/6 Antilagningskampanj inför skolavslutningen

21–23...World Forum Against Drugs, Stockholm

25–27...Våra Gårdars Filmdagar, Leksand

26–27...Nyktra kvinnor kan 2011–2012, träff 3, Stockholm

JUNI

4–5Lärgemenskapen, träff 3 (för de som var med på träff 1+2), Saltsjö-Boo

8 Accent nr 5 kommer ut

AUGUSTI

21–23... Distriktskonsulentsamling, rörelsegemensam

24 Accent nr 6 kommer ut

25–26... Fördjupad utbildning för distriktsordförande, startträff, Mölnlycke

SEPTEMBER

3/9–4/11 Sök aktivitetsbidrag för Vit Jul

7–9 Värvarkickoff, Saltsjö-Boo

7–9Nyktra kvinnor kan 2012–2013, träff 1, Stockholm

11Fördjupad kurs registeransvariga, Saltsjö-Boo

11–13...Eldsjälsutbildning för lokala seniorer, träff 2, Mölnlycke

12–13...Kurs för administratörer, Stockholm

21Accent nr 7 kommer ut

21Arbetsledarkurs, Borås

22–23...Distriktsstyrelsesamling, Borås

Accent Nr 4	MOT ÖSTER- SJÖN		EN FRÖ- KENS SISTA ORD	← ÄR VISSA GREKER		
	SIFFRA MAN SLÄR					
	FÖR DET MESTA					
	FORDON SUSSA LJUDLIGT		NÄMNS MED FASA			
SKYLLS OFTA PÅ						
			TYG ELLER PEDAL	↓ GÖR BARN- MAT	↓ SES (GENOM) I TRA- FIKEN	SÄDAN MAN KAN FÖR- ORDNAS
			SON TILL GUBBEN NOA			
			SNOA		HON MED TRÄDEN	SKUL- DENS GUDINNA
				→ TA 'T LUGNT! TA EN ...		
		SITTER RODRET				WOODS PÅ BANAN
MED ÄLDERNS RÄTT TJUTA						
	↓	LEDER IN ELLER UT			ALFA OMEGA KAN FLÄTAS	TOMTEN HAR EN SÄDAN
			→ FÅ MÅL I FEL RIKTNING	RÄCKER EJ LÅNGE LÄGGER SKYTT		
			TRÖJ- MATE- RIAL			FÖR- STÖRDES I BOSTON ÅR 1773
SMÅ BITAR						
Kryss och foto: Anders Perstrand						

SKICKA IN OCH VINN!

Tjugan-lotter att vinna. Sex lotter vinner förstapristagaren, två lotter vardera får de tio som därefter har tur i dragningen. Skicka in lösningen till Accent, Box 128 25, 112 97 Stockholm, senast 21 maj 2012. Märk kuvertet Kryss 4/2012.

NAMN

ADRESS

POSTADDRESS

VINNARE NR 1 2012

Första pris, sex Tjugan-lotter: Bernice Gibson, Sollentuna.
Två Tjugan-lotter var vinner: Christina Pesú, Kilafors, Karl Erik Berglund, Täby, Birgitta Asp-Kleinappel, Karlstad, Eivor Johansson, Växjö, Evy Larsson, Tierp, Sven Nygren, Umeå, Kaj Johansson, Moheda, Maj-Britt Stjerna, Vårgårda, Lars-Ove Back, Sägmyra, och Sven Wahlberg, Falun,
 Accent gratulerar!

LÖSNING NR 2 2012

Accent-kryss nr 2-2012 Lösning

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Gåvobrev

Istället för
en blomma

En gåva har skänkts till
IOGT-NTO-rörelsens
internationella arbete

PG 900463-1

BG 900-4631

IOGT-NTO-RÖRELSEN
International Institute

Vårt nya Gåvobrev,
ring 031-887540

Posttidning B

Accent, Box 12825

112 97 Stockholm

1 1 0 5 7 7 5 0 0

Hej!

Tog tidningen slut för snabbt?
Lugn, vi publicerar nyheter på
webben varje dag.

www.accentmagasin.se